

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gl. na leto.

Letnik VII.

V Ljubljani, avgusta 1890.

8. zvezek.

Deseta nedelja po binkoštih.

I. Ne zaničuj nikogar!

Farizej je stal in sam pri sebi to molil: »Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešeštniki ali tudi, kakor ta cestninar.«
Luk. 18, 11—12.

Dva človeka, pravi Kristus v današnjem evangeliju, sta šla v tempelj molit, eden farizej in eden cestninar. Farizej je ošabno stal v tempelju in sam pri sebi molil: *Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje . . . se postim dvakrat v tednu, dajem desetino od vsega, kar imam*; cestninar pa je od daleč stal in še oči ni upal proti nebu vzdigniti, temveč je trkal na svoje prsi rekoč: *Bog, bodi milostljiv meni grešniku!* — In kaj je pristavil naposled Kristus? Rekel je, da je šel ta opravičen v svojo hišo, farizej pa ne.

Čuden človek zares je moral biti ta farizej. Šel je v tempelj samega sebe hvalit pred vsevednega Boga, pa je še vrh tega posebno hotel s tem samega sebe povzdigovati, da je druge zaničeval: zahvalim te, o Bog, je dejal, da nisem tak, kakor drugi ljudje, ali še celo kakor ta cestninar . . . se postim, ter rad dajem miloščinjo. — Nesrečna prevzetnost, kako človeka oslepi! Prevzetnež je res podoban človeku, ki ima „bisago“ na rami. V sprednjem predalu nosi vse svoje dobro, zaradi česar se hvali, zadej na hrbtu pa vse hudo, česar noče videti. Bogu pa, ki gleda le na ponižna srea in dobre namene pri naših delih, tako povzdigovanje samega sebe in zaničevanje drugih nikakor ni všeč, zato pa tudi prevzetni farizej ni našel

milosti v božjih očeh, pač pa ponižni cestninar, ki ni precejal slabosti družih, temveč se oziral na svoje! — Učite se iz tega, koliko škoduje povzdigovanje samega sebe in zaničevanje družih! — Kdor hoče milost najti pred Bogom, mora samega sebe zaničevati, ne pa drugih. — Ker je pa vendar dosti ljudi, ki vidijo vse slabosti nad drugimi, ter obirajo, smešijo in zaničujejo sedaj enega, sedaj družega, samih sebe pa ne vidijo, se mi ne zdi ravno nepotrebno vas danes pred to veliko napako svariti, ter rečem: Slehrnega spoštujte, in nikogar ne zaničujte!

Kristus, naš najvišji postavodajalec, nam je dal zapoved splošnje ljubezni in spoštovanja do družih, naj si že ti bodo naši znanci, ali ne; naše vere, ali ne; nikogar ne smemo zaničevati, — posebno pa ne 1. svojih višjih ali predpostavljenih, 2. revežev, 3. starih ljudi, 4. nadložnih in bolnih, 5. pobožnih.

1. Zaničevati ne smemo svojih višjih. *Ni oblasti od drugod, kakor od Boga, katere pa so, so od Boga postavljene*, uči sv. apostol. (Rim. 13, 1.) — In sv. apostol Peter pravi: *Vse spoštujte; brate ljubite; Boga se bojte; kralja častite.* (I. 2, 17 — 18.) Te besede veljajo nam gledé svetne višje oblasti, — gledé duhovske višje oblasti pa nam je Jezus rekel: *Kdor vas zaničuje, mene zaničuje.* (Luk. 10, 16.) — Zato se je pa tudi Bog vedno ostrega strahovalca pokazal nad takimi, ki drugim dolžnega spoštovanja niso skazovali.

Marija, Mozesova sestra, je zaničljivo govorila o svojem bratu, in Gospod jo je z gobami udaril. (IV. Moz. 12, 10.) — Koreta, Datana in Abirona je zemlja požrla, ker so godrnjali in ošabno govorili zoper Mozesa, ter se mu puntali. (IV. Moz. 16, 31.)

V neki fari na Nemškem se je v letu 1640 nekaj zgodilo, kar so vsi imeli za očitno kazen božjo. Pri neki nevihti sta bila dva dečka in ena žena od strele ubita prav na čudni način. Ta dva dečka in še dva druga z njima so bili v cerkvenem zvoniku. Ko je jelo grometi, so se preplašili in bežali po stopnjicah v cerkev. Hitro drugič zagromi, strela udari v zvonik, šviga po zvoniku sem in tje, ter se potem spusti za onimi, ki so iz zvonika bežali, — pa glejte čudo! — Ognila se je prvega ter zadela družega; ognila se je tretjega in zadela zopet četrtega. Potem se spusti v cerkev, kjer je bilo veliko ljudi in izmed srede žená puhne eno venkaj, trešči ob cerkveno steno tako, da je bila precej mrtva. Ta dva dečka sta bila že več časa za pohujšanje vsej soseski. Duhovni pastir ju je večkrat svaril, kakor njune stariše. Ravno nekaj dni poprej je njune stariše zopet opominjal, pa njegove besede so le neradi poslušali, še manj pa se poboljšali. — Še več. Dečka in njun oče so se grozili in doma in

drugod zaničljivo govorili o duhovnem pastirju, ter žugali, češ, da mu hočejo še bolj nagajati. Žena pa, katero je strela izmed obilne množice zbrala in ubila, je bila mati imenovanih otrok. — Tako vé Gospod po besedah sv. Petra hudobne za dan sodbe trpljenju prihraniti, posebno pa nje, ki svoje predpostavljene zaničujejo, ki so predrzni in se ne bojé jih preklinjevati!

2. Ne zaničujte pa tudi nikar revnih. — Če bi mi reveže zaničevali, bi zaničevali z reveži vred tudi revščino. Revščino je pa vendar sam Sin božji posvetil in počastil in je reveže posebno ljubil. V revščini je Sin božji prišel na svet, živel in umrl. Za svojo mater si je izvolil revno devico, za svojega rednika revnega moža, za svoje apostole revne učence in srečne je imenoval revne pri marsikateri priliki. — Pri sodbi božji pa bo posebno poplačal nje, ki so za reveže skrbeli, ker je sam rekel: *Kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili.* (Mat. 25, 40.) Če tedaj dobrote, katere revnim skazujemo, Kristus tako hoče sprejemati, kakor ko bi jih bili njemu samemu storili, kdo more potem reči, da on ne sprejema tudi zaničevanja, s katerim kdo reveže žali, kakor da bi bilo njemu samemu storjeno? Kdor nje zaničuje, zaničuje tedaj Jezusa samega! Pa tudi v starem zakonu najdemo lepe nauke, da revežev ne smemo zaničevati. *Ne zaničuj lačnega človeka . . . in ne žali srca revnega,* opominja modri Sirah (4, 2. 3.). — In nadalje govori v tem smislu, da tisti, ki reveže zaničuje, zaničuje tudi njihovega stvarnika. Božja volja je tedaj, da je nekaj revnih, zato, ker hoče Bog vsake vrste ljudi imeti, in zato jih pa tudi mi zaradi revščine zaničevati ne smemo, zlasti ne, če si je niso sami krivi, ali če si je niso sami zaradi lenobe, zapravljenosti, pijanosti ali drugih pregreh povzročili!

3. Nadalje ne smemo zaničevati starih ljudi. — Sv. pismo (III. Moz. 19, 32.) nam veleva: *Pred sivo glavo vstani, in spoštuj osebo starega človeka, ter se boj Gospoda, svojega Boga!* Da! ko bi tudi naši predpostavljene ali starejši ljudje zares v kaki zadevi grajo ali svarjenje zaslužili, jim vendar ne smemo tega s trdo ali surovo besedo storiti, kakor nas podučí sv. Pavel (I. Tim. 5, 1.), ki svojemu učencu, škofu Timoteju, piše: *Starejšega (človeka) nikar ostro ne prijemaj, temveč opominjaj ga, kakor očeta!* — Da je Bog izraelsko ljudstvo dostikrat hudo tepel in strahoval, je bila po misli prerokovi zaslužena kazen, ker duhovnov in starčkov niso spoštovali! — Še večji greh pa imajo tisti, ki svojih starišev, dobrotnikov v njihovi starosti ne spoštujejo, ali jih celo zaničujejo, tako, da s pravičnim vzrokom mnogokrat s prerokom Izaijem zdihujejo: „Otroke smo zre-

dili in preskrbeli, oni nas pa zaničujejo!“ Modri Sirah pa zlasti vam otrokom zabičuje (3, 14 — 17.): *Sin, podpiraj starost svojega očeta in ne žali ga v njegovem življenji; in ako se mu pamet meša, zanašaj mu in ne zaničuj ga v svoji moči; zakaj usmiljenje do očeta ne bo nikdar pozabljeno. Za materino sitnost ti bo z dobrim povrneno in potrjen boš v pravici!*

4. Ne zaničujmo pa tudi nikar bolnih, nadložnih ali takih, ki so slabe pameti. — Kristijan mora v slehrnem človeku videti svojega bližnjega, — božjo podobo, — zato mora tudi z nadložnimi usmiljenje imeti. Če vidite take reveže, zahvalite Boga, da vam je dal nezasluženi dar zdravih udov, med tem, ko ga je drugim odrekel. Le surovi, divji, popačeni ljudje morejo druge zaradi njihove dušne ali telesne pohabljenosti zaničevati, kakor so bili tisti otroci, ki so preroka Elizeja zaradi njegove plešaste glave zaničevali. Pa kazen božja jim je bila za petami. Dva medveda pridereta iz hoste in raztrgata malopridno in poredno otroško druhal. — Če bi mi druge zaradi prirojenih napak ali zaradi slabe glave zaničevali, koga mislite bi pač to zaničevanje zadelo? Ne mar Boga, ki je take vstvaril? V tem se radi otroci pregrešé. Vi odraščeni pa, če kaj takega vidite ali slišite, jih posvarite. Večkrat pa še celo odraščeni drugim slab izgled dajó. Kaj hočem takim reči, ki slaboumnim nalašč brez mere piti dajo, da je njihovo obnašanje še nespametniše, ter se tako še več zasmehovanja in zaničevanja zgodi? Žalostno je, da se morajo take reči očitno med kristijani svariti, kar jim Bog in zdrava pamet prepovedujeta.

5. Slednjic pa ne zaničujmo nikar pobožnih ljudi. Žalostno je to, da se še današnje dni vedno spolnuje beseda svetega apostola Pavla, ki je rekel: *Vsi, ki hočejo pobožno živeti, bodo preganjani.* Res je, da se sedaj ne preganjajo pobožni ljudje več z mečem ali ognjem, kakor v prvih časih krščanstva, preganjajo pa se z zaničevanjem in zasmehovanjem. — Ako se kdo spreobrne, pobožno moli, božjo besedo rad posluša, svete zakramente prejema, se ogiblje nevarnih družb ali zapeljivega človeka, svoje grehe obžaluje, za nje pokoro dela, se posti ali vbogajme daje: ga kmalo drugi začnejo zaničevati, ter se iz njega norčevati in mu nespodobne priimke dajati. — Kakor satan ne more prenašati dobrega človeka, tako tudi hudobni ljudje ne. Sprijen človek zaničuje vsakega, kdor noče z njim potegniti in po njegovih pregrešnih potih hoditi. Napuhnež se norčuje iz ponižnega, lakomnik iz dobrotljivega, nečistnik iz sramožljivega, pijanec iz treznega in varčnega.

Vedi pa ti, krščanski mladenič! akoravno te drugi zaradi tvoje pobožnosti zaničujejo in se ti posmehujejo, če si rad doma pri stariših, če ne greš med nobene tovarišije, te vendar ti natihoma v svojem srci spoštujejo in tvoje lepo življenje občudujejo. Oni bi te le radi s pota pobožnosti zvabili, ker si jim zaradi lepega obnašanja trn v peti, kateri jih boli. Nikar se ne daj odvrniti od pravega pota, ako te hudobneži v svoji nevoščljivosti zasmehujejo!

Pa tudi ve, krščanska dekleta, ki še s posebno božjo pomočjo najlepši zaklad na svetu — nedolžnost neomadežano hranite, imate dovolj zalezovalcev, ki vas s svojim zvitim prilizovanjem ali pa tudi z grdim zaničevanjem na napačna pota vabijo in kličejo: imate dosti črnih nevoščljivk, katere so same že nedolžnost zapravile in ki sedaj težko gledajo deviški venec na vašem čelu, té vas zapeljujejo k napuhu, k grešnemu znanju z drugim spolom, vas vabijo v nevarne kraje, na plesišča in druga opolzla pota, češ, da bi tudi ve zgubile to, kar so same. Pazite se! Bodite oprezne, trdne in stanovitne v dobrem, ker le stanovitnih čaka krona nebeška! Iščite svojemu nebeškemu Ženinu dopasti! Zbadanja, pikanja in zaničevanja malopridnih ljudi naj vam ne bodo mar! Dobro si zapomnite, da ni nobena čast za vas, ako bi vas hudobni hvalili, pa tudi nobena sramota za vas, ako vas zaničujejo! Da le Bogu dopadete, za to skrbite, za hudobne jezike se pa ne zmenite!

Vi pa, ki hočete s pikanjem, zaničevanjem in zasmehom dobre duše od prave poti odvrniti, premislite dobro, kaj počenjate, čegavo službo opravljate in kakošen konec vas čaka! Prišla bo ura, ko boste jokali in tulili, če tudi sedaj rajate in plešete! Bojim se, da strašni sodnji dan boste imeli veliko pogubljenih duš za svoje tožnike, ki ste jih s svojim pikanjem, zaničevanjem in zasmehom od dobrega odvrnili in v hude grešne vezi vklenili! O, kako boste obstali! Nehajte tedaj pobožne ljudi zaradi njihove pobožnosti zaničevati!

Bil je mladenič, ki je bil v svojih mladih letih poln dobrega duha in je lepo upanje dajal, da bo kaj dobrega iz njega. Razodel je tudi željo, da bi rad šel v samostan; toda stariši in drugi so mu hoteli to misel iz glave izbiti. Ko mladenič ni mogel doseči, česar je želel in se je od vseh zaradi tega zaničevanega in zasmehovanega čutil, jel je otožen prihajati, omrznil je v svoji gorečnosti do dobrega, opuščal svoje pobožne navade, prišel v slabo tovarišijo ter začel pregrešno živeti. Da bi bil bolj prost, zapusti očetovo hišo in se klati domačim in sorodnikom na sramoto po tujem!

Res je, da ta mladenič ne zasluži dobrega izgovora, kajti z božjo pomočjo bi bil lahko vsejedno dober ostal, kakor jih je že

veliko družih v enakih okoliščinah, pa ravno tako malo se bodo mogli kedaj izgovarjati pred Bogom njegovi stariši in prijatelji, ker so ga s svojim zaničevanjem od dobrega odvrnili!

Zatoraj, kristijani moji, dobro premislimo, da enkrat ne bomo samo zaradi tega odgovarjali, če smo druge v hudo, v greh napeljevali, temveč tudi zaradi tega, če smo jih od dobrega odvracevali. Koliko ljudi bi bilo bolj pobožnih in svetih, ko bi se zaničevanja in pikanja domačih ali družih ne bali. Gorjé mu, smrt in sodba naj zadene njega, kdor pobožne ljudi, kdor pobožnost in čednost zasmehuje!

Sveto pismo samo nam živo pové, kako bodo taki zaničevalci čednosti in pobožnosti pred sodbo božjo klicali: *O mi nespametni, bodo klicali, ti so, ki smo jih nekđaj imeli v smeh in v zasramljivo pregovor. Mi neumni smo njih življenje imeli za nespamet, in njih konec za nečast. Glej, kako so sedaj šteti med otroke božje, in njih del je med svetniki.* (Modr. 5, 3—5.)

Naj nam bodo, predragi! današnje besede v svarilen opomin, da ne zaničujemo nikogar, zlasti pa ne duhovske ali deželske gosposke, revnih in nadložnih, starih in pobožnih ljudi, marveč spoštujemo vse brez razločka po meri, kakor jim čast in spoštovanje po božji volji gre, da si dopadajenje božje zaslužimo! Amen.

Andr. Šimenc.

2. Precenitev samega sebe.

Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki.

(Luk. 18, 11.)

A. 1. Jezus začne učiti; vse za njim dirja: veliki, mali . . . še otroci. Apostoli so jih naganjali . . . kregali, kakor bi ne vredni bili med apostoli hoditi. Pa še med seboj so se apostoli pričkali, kateri bi bil več vreden, ker so sami sebe preveč cenili. (Cf. Mat. 18, 1; 19, 13.)

2. Kako grdo je to, ako se človek sam previsoko ceni, nam Sin božji kaže v današnjem sv. evangeliju. (Luk. 18, 9—14.) Dva moža . . . Farizej pa se je preveč cenil: „Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki . . .“

3. Ta nauk je zelo poraben tudi za nas — za sedanji čas . . . Premnogi se precenijo, češ, da le oni so kaj, kdo drugi pa da nič

ne velja . . . To pa je greh in ovira nam zveličanje ter zapira nebesa . . . Zato danes govorim: o lastni precenitvi.

B. 1. Lepe so stvari božje na zemlji . . . Najiminitnejši je človek: njegovo telo . . . njegova duša . . . *Ali ne veste, da ste svetišče Boga in da Duh božji v vas prebiva?* (I. Kor. 3, 16.) To uči, da se smemo ceniti sebe, kakor bližnjika čislati. *Spoštuj očeta svojega in mater svojo in ljubi svojega bližnjika, kakor sam sebe.* (Mat. 19, 19.)

2. Pa preceniti se ne! Farizej se baha: „Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje: razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali tudi kakor ta cestinar. Postim se dvakrat v tednu, dajem desetino vsega, kar imam.“ (Luk. 18, 11—12.) Ne posnemajte ga in ne precenjajte se. Ne zarad lepote, ker zgine . . . ; ne zarad bogastva, ker lahko berač postaneš . . . ; ne zarad obleke, ker uborna capa je . . . ; ne zarad moči, ker hitro je po njej, ako bolezen pride . . . ; ne zarad čednosti in pobožnosti, ker brez božje milosti in pomoči si je ne moreš pridobiti . . . *Bog ne gleda na osebo.* (Dej. ap. 10, 34.)

3. Ako že kdo, bi se bili gotovo svetniki smeli preceniti, ker so jih ljudje častili . . . trumoma za njimi dirjali . . . Pa tudi, Bog jih je sam počastil . . . dal jim je moč čudežev . . .

Toda svetniki se niso precenili. Papeži so namestniki Jezusa Kristusa. Kolika je njih čast! Na tem svetu večje časti mogoče ni. Pa oni se imenujejo: „Služabnik služabnikov božjih.“ Sv. Elizabeta je bila kraljevega rodu, pa je bila najrajše med berači . . . bolniki . . . jim še streže . . . Sam sv. apostol Pavel, ki je bil v tretja nebesa povzdignjen, se ni precenil, marveč pravi: *Poslednjič se je za vsemi prikazal Jezus tudi meni kakor negodniku. Ker jaz sem brž najmanjši apostolov, in nisem vreden apostol imenovan biti, ker sem preganjal cerkev božjo.* (I. Kor. 15, 8—9.) Škof Slomšek so radi tihoma prišli v cerkev k službi božji . . . pokleknejo med ljudstvo . . . sedejo v klop . . . Molili so in peli s priprostim ljudstvom . . . Kaj pa ti? Radi se preveč cenimo, podobni farizeju: „Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki . . .“

C. Vzemimo si torej lepi nauk iz svetega evangelija, da se ne smemo preveč ceniti; vzemimo si ga s seboj domov . . . Ljudje nas bodo radi imeli, pa tudi ljubi Jezus nas bo ljubil . . . in bo tudi nam dal milost, da bomo šli opravičeni na svoj dom večnega veselja. Amen.

Simon Gaberc.

Enajsta nedelja po binkoštih.

I. Upliv greha in milosti na posluh in govor človekov.

Efeta: odpri se! Mark. 7, 34.

Pri večini čudežev, katere je storil naš Zveličar, rabil je le čudovito moč svoje besede, in zgodilo se je, kar je hotel. Umrlega mladeniča v Najmu je poklical: *Mladenič, rečem ti, vstani!* in mladenič je oživel; pred grobom umrlega Lazarja je zavpil, in Lazar je prišel živ iz temnega groba. Stotnikovega hlapca je kar iz daljave ozdravil, in mrtvoudnemu je rekel: *Vstani in hodi!* in bolnik je zdrav vstal in odnesel svojo posteljo. — Pri čudežu pa, o katerem govori današnji sv. evangelij, ni le govoril pomenljive besede: *efeta*, t. j. *odpri se!* marveč je tudi z oslinjenim prstom se dotaknil ušes in jezika gluhomutastega človeka ter ga tako ozdravil. To sicer ni bilo potrebno, ker kakor je drugikrat zadostovala njegova vsemogočna beseda, da so bolniki ozdraveli in celó mrličji oživeli, enako bi bil mogel tudi v tem slučaju Zveličar s samo besedo ozdraviti gluhomuteca. Da je pa z oslinjenim prstom se dotaknil njegovih ušes in jezika, s tem je hotel pokazati, kolike važnosti je jezik in uho za človeka. Z ušesi namreč sprejema človek v besedi izražene misli in želje. Kakor so pa misli in želje vsacega človeka dobre ali slabe, tako tudi človek sprejema po ušesih v svojo dušo in srce dobro ali slabo ter z jezikom razodeva svoje dobre ali slabe misli in želje in tako samemu sebi in drugim ali koristi ali škoduje. Iz tega pa je razvidno, kolike važnosti je, kaj kdo govori, kaj posluša. Nesrečen se imenuje po pravici gluhomutec zato, ker niti svojih misli in želj drugim ne more jasno razodeti niti sam misli in želj družih jasno razumeti; vendar pa se sme nesrečniši imenovati oni človek, ki zlorabi uho in jezik, t. j. ki s posluhom sprejema hudobijo v svoje srce ali z jezikom druge v greh zapeljuje, zato, ker s tem lahko večno nesrečne stori sebe in druge. Da, ako bi nikdar noben človek ne govoril nič slabega, pohujšljivega ter bi torej tudi nobeden nič slabega ne slišal, bilo bi lahko kolikor ljudi, toliko svetnikov. Zato je hotel Zveličar po čudežu v današnjem sv. evangeliju posvetiti ta dva toli imenitna uda človeškega telesa, namreč jezik in uho, govor in posluh. — Ta gluhomutec pa je podoba grešnika, ki je oglušel in mutast postal po grehu; roka Zveličarjeva pa je milost božja, katera stori, da grešnik zopet sliši in govori in sicer prav sliši in

prav govori. Zato hočemo danes premišljevati: 1. kako človek po grehu oglušni, po milosti božji pa zopet dobro sliši; 2. kako postane po grehu mutast, po milosti božji pa zopet govori. V imenu Jezusa in Marije!

I. a) Človek, nesrečni človek, ki je zabredel v smrtni greh, ne čuje lepih glasov, ki mu od vseh strani doné na uho iz proste narave. *Nebesa oznanujejo slavo božjo in nebo oznanuje delo njegovih rok*, govori kraljevi pesnik David v svojih psalmih, in s sveto cerkvijo molimo vsaki dan pri sv. maši: *Polna sta nebo in zemlja tvoje slave*. In resnično, kamorkoli se ozreš v prosti naravi, bodiši v vročem poletju ali v ledeni zimi, ob jasnem dnevu ali v temni noči, vedno in povsodi odmeva en glas: vse to je vstvaril vsemogočni, dobrotljivi Bog in vstvaril je zate, o človek! — Zlato solnce na jasnem nebesnem oboku ti govori: Glej, kako natančno spolnujem jaz postavo, od Stvarnika mi dano, ter nikdar ne izgrešim svoje poti; stori tudi ti, o človek, enako, ker si najimenitniša izmed vseh stvari na svetu! Toda grešnik ne sliši tega glasu, ker mu je greh zamašil ušesa. — Čuj, pravijo ti milijoni milo se lesketajočih zvezd, kako mi spolnujemo postavo od Stvarnika nam dano: nebrojno je naše število, in vendar se nikdar ne zmešamo, nikdar ena ob drugo ne trčimo; ti pa, o človek, gospodar vstvarjenja in z razumom obdarovan, nočeš služiti svojemu Stvarniku! Toda grešnikovo uho je gluho za ta glas. — Črni oblaki preprežejo jasno nebo, kakor ognjena kača švigne blisk na zemljo, da se strese hrib in plan in strahu trepeče vsaka živeča stvar. To je glas božji, o človek, ki te opominja, da še živi in gospoduje tvoj Bog! Toda uho grešnika presliši tudi ta pretresujoči glas. — Glej lepo zeleneča, cvetoča drevesa, po travnikih raznobarnih cvetlic nebrojno število, po katerih se zibljejo pisani metulji in drugi mrčesi; glej zlato klasovje, ki se pripogiblje po širnem polju; — niso mar to glasovi proste narave, ki tebe, o človek, spominjajo neskončne modrosti, previdnosti in dobrotljivosti božje? In vendar je grešnik gluho za vse te glasove. — Poslušaj milo petje drobnih ptičic, ki se razlega v večernem hladu, poslušaj raznovrstne glasove vseh družih živali! to so glasovi proste narave, ki nam pravijo: mi vsi spolnujemo postavo večnega Boga. Toda za vse to je gluho grešnikovo uho. Je mar mogoče, da je človek tako otrpnen, da ne občuti vsemogočnosti in dobrotljivosti božje, katero slavi cela narava? Da, mogoče in žalibog resnično je! Koliko je po širnem svetu ljudi, ki čujejo vsaki dan te glasove, ljudi tudi veleučениh; in

vendar nočejo ponižno vpogniti svoje glave pod postavo večnega Boga, vendar nočejo častiti svojega Stvarnika! Kdo je oglušil te ljudi, da ne čujejo in ne razumejo teh glasov? To je storil nesrečni greh!

Kakor za glasove proste narave, je grešnik mnogokrat gluh tudi za glas opominjajoče vesti. Res, da mu vest vsaj početkoma ne dá miru, toda polagoma se hudobnež grehu privadi in vest obmolkne; ako se pa vendar oglasi in svari, tedaj skuša grešnik njen glas udušiti v posvetnem veselju. Tako ostane grešnikovo uho mnogokrat celo življenje zaprto temu glasu vesti in ko se slednjé na smrtni postelji očitajóč oglasi, tedaj pa je mnogokrat že prepozno in hudobneža tira v obupnost.

Greh stori človeka gluhega za besedo božjo, naj prihaja iz ust služabnikov božjih ali starišev in prijateljev, ali iz dobrih knjig. Vsako nedeljo, vsaki praznik oznanuje se božja beseda na leci, razlaga se krščanski nauk, pridigar se trudi, prigovarja, svari; toda kaj pomaga to grešniku? Enak je farizejem, katerim je očital Jezus Kristus: *Vi ne poslušate besede božje zato, ker niste iz Boga*; tudi grešnik ni iz Boga, zato se za božjo besedo ne zmeni; ako je pa nekako primoran jo poslušati, odpre jej le svoja ušesa, a ne svojega srca; pri njem pade seme božje besede na trdo skalo, kjer ne more kaliti, dokler ne posije vanj žarek milosti božje. Toliko časa tudi zastonj opominja skrbni oče, zastonj joče mati, zastonj svaré pametni prijatelji, in dobre knjige njemu ne koristijo, ker zanje ne mara; iz radovednosti morda pogleda naslov knjige, pa jo hitro odloži, češ tako berilo ni zame. Greh mu je zamašil ušesa in utrdil srce, da ne čuje in ne občuti.

b) Ves drugačen pa je človek, v katerem prebiva in deluje milost božja. On radovoljno posluša glasove, ki mu vdarjajo na uho iz proste narave: njega vradosti pogled na sinje nebo, ker to mu pravi, da tam je njegova prava domovina, kjer bo po srečno dokončanem teku posvetnega življenja vžival večni mir in rajsko veselje. Njega razveseli pogled na zemljo, ker ta mu pravi, da zanj jo je vstvaril neskončno dobrotljivi Bog zato, da si po kratkem bivanju na njej zasluži večno plačilo. Ako se razlutijo naravne sile in po zraku divja orjaški vihar in bobneči grom pretresa zemljo, to je pravičnemu kristijanu glas božji; ako iz zelenečega loga odmeva milo tičje petje in v večernem hladu šumé mrčesi, to so mu glasovi božji; ako se lahki vetrič igra s klasovjem na polju, ali v mrzli zimi ječi vejevje pod težo snega, to so mu glasovi božji. Ni je stvari, naj si bo še

tako neznatna, ki ne bi kristijanu, v milosti božji živečemu, oznanovala slave božje, ga učila spolnovati voljo božjo.

Pravični čuje glas svoje vesti, ki ga pohvali za dobra dela ter mu polni srce z nekim mirom in veseljem, katerega mu ne more nadomestiti vse bogastvo tega sveta; ako pa tudi katerikrat pade, ga hitro vzdrami opominjajoči glas vesti, da vstane in prosi odpuščenja.

Istotako je pravičnemu pravo veselje poslušati božjo besedo, saj po duhovnikih govori mu njegov Zveličar, katerega beseda mu je sveta; pridige so mu kakor prijetni glasovi, ki doné iz nebeškega raja; so mu kakor pismo, ki mu prihaja iz njegove domovine od predobrega Očeta nebeškega. Pa te besede ne ostanejo v ušesih, marveč gredó v srce, v to rodovitno, po milosti božji pripravljeno njivo, kjer obrodi seme božje stoteren sad. Glasovi starišev in predstojnikov veljajo mu kakor zapovedi božje, saj so stariši in predstojniki namestniki Božji.

Tako, o kristijan! deluje milost božja v človeku, mu odpira ušesa, da rad posluša in vsprejema glasove božje, ki mu doné od vseh strani. Tam, kjer je grešnikovo uho zaprto in gluho po grehu, je uho pravičnega kristijana po milosti božji odprto in vedno čuječe.

II. a) Ako je kdo od rojstva gluha, ne navadi se lahko in razločno govoriti zato, ker ne čuje človeških glasov; enako je tudi grešnik, ki ne čuje glasov božjih, mutast za čast božjo. Kar se grešniku po dovršenem grehu, kateremu noče dati slovesa, najprvo pristudi, je molitev. Kako neki naj časti on svojega Boga v pobožni molitvi, katerega je z grehom radovoljno zapustil? Kako naj časti Boga, ko v njegovem sreću kraljuje hudobni duh, najhujši nasprotnik Božji? kako naj pobožno moli, ko je njegov um po grehu otemnjen, da ne spozna več tako dobrotljivega Boga, ko je njegova volja oslabljena, da se nagiba bolj k grehu, kakor k molitvi? Kako naj moli, ko mu vest pravi, da njegova molitev ni Bogu prijetna, zato ker po besedah sv. pisma *ni lepa molitev v ustih grešnika*? Zato pa jezik grešnika, ki greha noče zapustiti, obmolkne za molitev, ako ne precej, vsaj polagoma; ako pa vendar še moli, moli iz navade, moli brez pobožnosti, zato mu njegova molitev malo ali nič ne koristi. — Kaj je temu vzrok, da ta ali oni družinski oče se ne vdeleži skupne molitve v družini? Temu vzrok je mnogokrat greh, ki mu je zavezal jezik za molitev. Kaj vleče onega sina iz hiše ob uri molitve in ob nedeljah in praznikih ven iz vasi, ko zvonovi vabijo v cerkev kristijane? Vleče ga greh, ki mu brani pobožno častiti Boga. Kaj je, da ono dekle, nekđaj tako pobožno in pridno za molitev, se zdaj malone

porogljivo smeja, ko vidi tovarišice pobožno moliti in sprejemati svete zakramente? To je storil nesrečni greh, ki je vzel njenemu jeziku moč za molitev, je ukradel njenemu sreću veselje in čast božjo.

Kakor ne mara grešnik poslušati pobožnih pogovorov, tako je tudi njegov jezik zavezan, da sv. vere, ako jo je še v sreću ohranil, očitno ne spozná, se za njene resnice ne poteguje. Za sv. vero zmeni se mnogokrat le toliko, da njene resnice po svoje zavija ali se iz njih norčuje, da zoper sv. cerkev in njene služabnike zabavlja, da je poln strupenih besed proti vsemu, kar je resnično, dobro in sveto. In to ni čudno; hudobni duh, ki se je po grehu polastil njegovega srca ter mu zavezal jezik za dobre, pobožne pogovore, vzbuja mu vedno vsakovrstne misli in želje. To pa, česar je srce polno, rado iz ust gre, pravi pregovor; zato pa taki ljudje, v katerih se je greh že vdomačil, radi preklinjajo in pohujšljivo govore. Vse to stori nesrečni greh.

Greh stori človeka tudi mutastega za spoznanje grehov pri spovedi, ker tam mu napačna in neopravičena sramožljivost mnogokrat jezik zaveže, da se ne obtoži vseh grehov ali pa jih ne pové jasno dovolj, da bi spovednik mogel razsoditi njegov duševni stan.

b) Kaj pa stori milost božja z jezikom? Razveže ga in oprosti okov greha, da prosto slavi Boga v pobožni molitvi. Glejte nedolžnega otroka, kako lepo sklepa svoji ročici in pobožno izgovarja besede molitve, da se nam dozdeva, kakor da vidimo angelja moliti; odkod to? To stori milost božja, po kateri je duša nedolžnega sklenena z Bogom. Zakaj so svetniki in svetnice imeli toliko veselja do molitve, da so mnogokrat po trudapolnem dnevu še velik del noči ali tudi celo noč prečuli v molitvi? Zato ker jim je polnila srce milost božja ter jih v nemala za čast božjo.

Kakor za molitev pripravi milost božja jezik tudi za bogoljubne pogovore. Ker je srce pravičnega kristijana sedež svetih željâ in njegova duša polna svetih misli, zato on tudi rad govori o svetih rečeh. Sv. Anton in sv. Pavel puščavnika sta celo noč se pogovarjala o Bogu in svetnikih; sveta Skolastika je od Boga izprosil silen dež, samo zato, da je bil njen brat sv. Benedikt primoran pri njej ostati, da sta se pogovarjala o svetih rečeh. Odkod to veselje za pobožne pogovore? To izvira iz milosti božje, ki druži srce z Bogom; *kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce*, pravi Jezus Kristus; zato pa pravični rad o Bogu govori, ker je pri Bogu njegovo srce.

Ali naj še dostavim, kako potrebna je pomoč milosti božje, da se kristijan ponižno, čisto in skesano obtoži svojih grehov pri sveti

spovedi? Da, milost božja še-le razveže do dobra jezik kristijanov, da vredno prejme zakrament sv. pokore; zakaj, ako nič dobrega brez te milosti storiti ne moremo, tem manj je mogoče očistiti se grehov brez pomoči milosti božje. Zato pa je tvoja dolžnost, o kristijan, da si to pomoč od Boga izprosiš v pobožni molitvi.

Tako torej upliva greh, tako upliva milost božja na uho in jezik kristijana. Greh človeka oglušči, da ne čuje glasov božjih, milost pa uho odpira, da prijetno doné ti glasovi in segajo do srca. Greh stori človeka mutastega, da ne govori o Bogu, da njega ne časti, milost pa jezik razveže, da Boga hvali v ponižni molitvi. — *Efeta, odpri se!* kliče tudi tebi, o kristijan! tvoj nebeški Zveličar; daj, da se on po svoji milosti dotakne tvojih ušes in tvojega jezika, da boš prav slišal in prav govoril. Čuj, Jezus te kliče in vabi k sebi, poslušaj njegov glas; potem se bo razvzvala tudi vez tvojega jezika, da boš njega hvalil in častil in rešil svojo dušo. Amen.

Ivan Slavec.

2. Prava raba jezika.

Mutecu — se je razvezala vez njegovega jezika, in govoril je prav.

Mark. 7, 35.

A. 1. Rimljani so imeli nekdanj pregovor: „Zdravi duh v zdravem telesu“ je velika dobrota božja. Res, težavno je, ako ni človek zdrav na duhu, če ima bolno pamet. Pa tudi siromak si, ako na telesu bolehaš. En ud bolan ali pohabljen — ti že nadlogo dela in si revež . . .

2. Takega siroteja nam kaže današnji sveti evangelij — bil je gluhi in mutasti. (Mark. 7, 31 — 37.) Jezus se ga usmili in ga ozdravi, česar nas zagotovi sv. evangelist, ki pravi: *Mutecu — se je razvezala vez . . .*

3. Imamo zdravo pamet, zdravo je naše telo; vsi udje so gibljivi in delavni: samo jezik imamo bolen, hudoben ter ga zlorabimo; ne govorimo prav. Zato vam danes govorim: o pravi rabi jezika.

B. Človek je krona stvari božjih . . . tudi zaradi jezika . . . Pa voda ne požre toliko ljudi, ogenj jih toliko ne požge in meč jih toliko ne poseka, kolikor jih bolen, hudoben jezik pokoplje. Sam sv. Duh trdi, govoreč: *Veliko jih je pod ostrim mečem padlo; pa*

ne toliko, kolikor jih je po svojem jeziku poginilo. (Sir. 28, 22.) Zato sv. apostol Jakob prav govori, ko pravi: *Tudi jezik je ogenj, vesoljnost hudobije. Jezik je postavljen med našimi udi, kateri ognusi vse telo in užiga kolo našega življenja, užgan od pekla.* (Jak. 3, 6.) Pa Jezus ga nam je pri sv. krstu ozdravil, ko je tudi nam rekel: *Efeta!* naj bi vselej prav govorili:

1. D o m a. Ozdravljeni mutec je govoril prav; zakaj neki sveti evangelist ne reče samo: Mutec je govoril? zakaj še pristavi besedico: prav? V tem je jedro nauka: ne samo govoriti, blebetati nepremišljeno, temuč prav govoriti je kristijana dolžnost v društvu, tovarišiji . . . pomenkovati se pametno, ne opravljati, ne obrekovati . . . Na paši, pri živali ne kleti . . . Ob delu ne grdo govoriti, zapeljevati, ne dražiti, zmerjati, psovati . . .; ne lagati . . . En lažnjiv jezik celo vas pokvari . . . Odgovor ali račun bode za vsako besedico, tako uči mili Jezus: *Povem vam pa, da za vsako prazno besedo, katero bodo ljudje govorili, bodo odgovor dajali sodni dan.* (Mat. 12, 36.)

Mnogokrat vendar celemu društvu dobro dene, ako vé kdo kakšno pametno šalo napraviti, ali povedati kaj veselega. Danes je god sv. Lavrencija: ko je na raznu razbeljenem ležal in ga pride poglavar gledat, je prav šaljivo rekel: „Pečen sem že, vreži in jej.“ (Ant. Magnif. II. Vesp.) Ta šaljiva beseda je sicer poglavarja spekla, gledalce pa je razveselila in osrčila. Prav je govoril sv. Lavrencij . . .

2. V sodnji prav govoriti. — Ako si za pričo pozvan, na prisego poklican . . . govori vselej prav, tako, kakor si videl in kakor veš, da je resnično . . . Ne daj se podmititi, ne boj se zamer . . . drugače kazen pride od Boga, pa sodnja tudi kaznuje . . . Trije možje v različnih farah so se združili za krivične prisege, eden za drugega so prisegali lažnjivo . . . sodnja jih je zasledila in vsi so bili zaprti. — Tudi o tebi se naj reče pri sodnji: *Mutecu se je razvezala vez njegovega jezika in govoril je prav.*

3. V spovednici prav govoriti, ko bi že kdo drugod ne govoril prav. Ako si bil sicer mutec, ko pa prideš pred spovednika, govori prav . . . Ananija in Safira sta sv. Petru lagala . . . kazen: (Dej. ap. 5, 1 — 5.) Zgubljeni sin je prav govoril: *Vstal bom . . .* (Luk. 15, 18.) in je milost dobil.

C. Rabimo prav svoj jezik . . . Kakor ozdravljeni mutec in vsa množica je hvalila Jezusa . . . tako še mi vzdigujmo svoj jezik Bogu, Jezusu, Mariji na čast! Amen.

Simon Gaberc.

Praznik Marijinega vnebovzetja.

Marijino vnebovzetje je bilo veselo za nebesa, njo in nas!

Češčena hodi, kraljica, mati milosti,
življenje, sladkost in upanje naše, hodi
češčena!   Cerkevna molitev.

Kakor se zvezde lepo svetijo na jasnem nebu, tako ljubo se bliščijo v cerkvenem letu veseli prazniki Marije Device. Lep in vesel je praznik Marijinega spočetja, ko se spominjamo nje vse čiste in brezmadežne že v prvem trenutju njenega življenja; lep in vesel je praznik Marijinega rojstva, ko se prikaže svetu kot svitla jutranja zarija; lep in vesel je praznik Marijinega oznanjenja, ko dovoli v angeljevo besedo ter spočne Solnce pravice božje; lep in vesel je praznik Marijinega očiščevanja, ko ona vsa ponižna Bogu Boga v dar prinese: — pa nad vse častitljiv in vesel je praznik Marijinega vnebovzetja, ko je bila Marija z dušo in telesom v nebo vzeta in kot kraljica nebes in zemlje kronana, zato se imenuje tudi današnji praznik véliki Šmarijin! — Polna veselja nam kliče danes sv. cerkev: *Veselimo se vsi v Gospodu, ker praznujemo častitljivi god v čast preblažene Device Marije; njenega vnebovzetja se veselé angelji in hvalijo Sinu božjega!*

Zares! njenega vnebovzetja se veselé angelji in vsa nebesa, ker so dobili z Marijo svoj kraljico, katera s svojo lepoto vsa nebesa z začudenjem napolnuje; veseli se svojega vnebovzetja Marija sama, ker so dopolnjene njene želje, da se preseli z revne zemlje v nebeški raj; veseli se pa njenega vnebovzetja tudi vesoljna katoliška cerkev, katera z veliko častjo praznuje véliki Šmarijin ter skupaj zbira in kliče svoje otroke, da naj se veselé svoje prečudno povišane Matere, naj njeno visokost premišlujejo, se nanjo ozirajo ter se njeni prošnji priporočajo!

Pomislimo tedaj danes tudi mi, ki še zdihujemo v dolini solzâ, kako v resnici veselo in častitljivo je bilo Marijino vnebovzetje 1. za nebesa; 2. za njo samo in 3. pa tudi za nas! — O Marija, naša pomočnica, obrni danes svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa!

---

1. Veselo in častitljivo je bilo Marijino vnebovzetje za nebesa.
— Častitljivo so nekaj prenesli skrinjo zaveze v mesto Davidovo;

vsa izraelova hiša jo je spremljevala z veseljem in trobentnim glasom, in kralj David je sam od veselja poskakoval in plesal pred skrinjo zaveze (II. Kralj. 6, 15. id.); — pa še z veliko večjim veseljem in častitljivostjo je bila sprejeta Marija, — prečudna skrinja nove zaveze, — v lepše, kot Davidovo mesto, v nebeški Jeruzalem!

Lepo je bila sprejeta in pozdravljena srčna Judita, ko je sovražnika premagala; vse ljudstvo se je veselilo, jej v lepem petji in z vbrano godbo srečo voščilo, še celo višji duhoven jej je z drugimi duhovniki čestital, rekoč: *Ti si slava Jeruzalema, ti veselje Izraela; ti čast našega ljudstva* (Jud. 15, 10.): — pa še z veliko večjo častjo in radostjo je bila sprejeta nova Judita, — Marija, — od vseh nebeških prebivalcev, ki so ji enoglasno klicali: Češčena Marija, milosti polna, blažena med ženami!

Lepo in slovesno sprejmó pozemeljsko kraljico, kadar pride v mesto svojega kraljevega ženina. Naproti jej gre truma vojščakov s svitlim orožjem, imenitni gospodje in služabniki kraljestva v bliščeči lepoti; — zalo oblečene gospé, lepo vbrana godba in obila množica z veselim glasom. Pa vse to je le slaba podoba tiste časti in slave, s katero je bila sprejeta Kraljica nebes in zemlje v kraljevo nebeško mesto! — Njej je hitel naproti sv. Mihael z vojskinimi trumami nebeških duhov, ki jo vsi radostni za svojo kraljico pozdravijo; njej hitijo naproti sv. očaki, željni videti njo, po kateri so živi tako močno hrepeneli; njej hitijo naproti preroki, ki so v duhu že davno gledali njeno lepoto, ter njen prihod napovedovali; za njimi prihaja vrsta izraelskih ženâ: srčna Judita in Estera, zvesta Rahel in Suzana; močna Debora in Abigajl, katere ji kličejo: „Ti si lepota svojega spola, blažena med ženami!“ — Za njimi prihaja še velika množica vseh družih izvoljenih, kateri vsi so željno pričakovali, da bi se prikazala ona, po kateri so zdihovali vsi narodi. Vsi jo enoglasno kot začetnico svoje sreče pozdravljajo rekoč: Češčena bodi Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! — Vesele pesmi jej pojó in od kraja do kraja se razlega: „Veselimo se v Gospodu, ker obhajamo častitljivo vnebovzetje Marije Device! — Več je ne blagruje samo en angelj, temveč vsi skup jo imenujejo milosti polno! — Več ne kliče samo Elizabeta: „Od kod to, da me mati Gospodova obiše“, temveč vsi izvoljeni so gineni prevelike časti, da pride Mati Gospodova med nje! — Več je ne blagruje samo ena žena, rekoč: „Srečno telo, ki je Jezusa nosilo“, temveč vsi nebeški prebivalci, — akoravno sami srečni in povikšani, — blagrujejo njo nad vse srečno in povikšano, po kateri so prejeli življenja in večnega

veselja „Začetnika!“ Glejte tedaj, koliko veselje in čast je napravilo Marijino vnebovzetje vsem nebeškim prebivalcem!

2. Pa Marijino vnebovzetje je bilo ravno tako veselo in častljivo tudi za njo samo, — in sicer zaradi tega, ker je bilo njeno vnebovzetje ob enem prihod k Jezusu, k svojemu preljubemu Sinu, iz česar lahko spoznamo njeno veselje in čast. — Koliko veselje občuti mati, če pride po dolgi ločitvi njen edini sin v veliki časti k njej nazaj, ter jo prijazno pozdravi! Kakošno veselje je morala še-le Marija občutiti, ko pride k svojemu Sinu, katerega je tako močno ljubila in ga videti želela! — Kako vesel je bil stari očak Jakop, ko je v Egipt prišel in zopet videl svojega sina Jožefa v veliki časti! Nič več si ne želi biti na svetu ter pravi: *Sedaj pa rad umrjem, ker sem videl tvoje obličje!* (I. Moz. 46, 30.) Kako vesela je bila Ana, Tobijeva žena, ko z griča od daleč zagleda svojega že tako dolgo in željno pričakovanega edinega sina Tobija; s svojim slepim možem vred mu naproti gre in se od veselja joka. (Tob. 11, 11.) — Po tem sedaj sodite sami, kakošno veselje je morala občutiti še le Marija, ko je prišla v nebesa in ko je zagledala svojega Sina, do katerega je njeno srce v ljubezni gorelo, in od katerega je že več časa ločena bila, ko ga je zagledala v toliki časti sedečega na vseoblastnem tronu na desnici nebeškega Očeta! Koliko veselje je moralo prešiniti njeno srce, ko ji Sin naproti stopi in jo posadi na tron, kot kraljico nebes in zemlje! Vse vesele prigodbe, ki jih najdemo v sv. pismu, so le slaba senca Marijinega veselja in veličastva! — Častljivo je bila sprejeta kraljica Estera v kraljevi dvor (Est. 5, 3.); pa z vse večjo častjo je bila sprejeta Marija v večnem kraljestvu od svojega lastnega Sina! — Lepo je bilo videti mogočnega Salomona, ko se ob prihodu svoje matere dvigne s trona, ter njo poleg sebe na tron posadi in ji ljubeznivo reče: *Prosi moja mati, zakaj ne spodobi se, da bi odrekel tvojo prošnjo!* (III. Kralj. 2, 19. 20.) Pa z veliko večjo častjo in ljubeznijo še je sprejel Jezus svojo ljubo mater ob njenem vnebovzetji. O, nebesa še niso videle takega veličastva, kakor pri tej priči, ko je prišla gori deviška mati, vabljena od svojega božjega Sina, obdana z dvanajsterimi zvezdami, z zemljo in luno pod nogami! O koliko veselje je pač moralo občutiti Marijino srce! — Zares, ko bi tudi v zlato zarijo ali lepo mavrico pomakal pero, in ko bi se tudi vsi udje v jezike spremenili, bi vendar ne mogel vredno popisati ali izreči tistega veselja in časti, ki sta bila Mariji v tem trenutji pred vsemi drugimi stvarmi v delež!

3. Veselo pa je Marijino vnebovzetje slednjič zlasti za nas, ker vemo, da ona sedaj na desnici nebeškega Sinu neprenehoma za nas prosi. Visoko povzdignena je blizo božjega trona, pa tudi nam je blizo, ki se oziramo za njo, dokler še potujemo po tej solzni dolini proti obljubljeni deželi!

Ko je bil prerok Elija v nebo vzet, je zapustil plašč svojemu učencu Elizeju: Marija pa, ko je bila v nebo odvzeta, nam je zapustila svojo ljubezen in nas jemlje pod materini plašč svojega varstva, ter vsiplje kakor zlato solnce žarke svoje milosti na vesoljni svet. Po besedah sv. Grmana nihče toliko ne stori za naše zveličanje, kot Marija! Še celó take grešnike, ki jih pravica božja obsodi, Marijina milost zopet reši. V dokaz za to vam povem resnično prigodbo, katere se je zgodila v Rimu leta 1842.

Živel je na Nemškem v mestu Strassburgu bogat jud z imenom Ratisbonne. Bogat in mlad kakor je bil, si je izbral tudi lepo dekle za svojo prihodnjo nevesto. Ker je bila pa še-le komaj 16 let stara, se je ženitovanje za nekaj časa odložilo. Med tem se podá na potovanje. Mislil je iti na Francosko in Laško, posebno trdno pa je sklenil ne iti v Rim, ker je bil hud sovražnik krščanstva. Pa po nekem posebnem naključju se zoper svojo voljo vendar v Rim pripelje. Tukaj se je njegovo sovraštvo do vsega krščanskega po vsem, kar je tukaj videl, še bolj vnelo, tako da ni najdel dovolj grdih in umazanih besedi zoper katoliško cerkev. Ko mu začne biti dolg čas v Rimu in ko se ne vé kam obrniti, mu pride na misel, da gre obiskat nekega prijatelja svojega brata, barona Bussiera, ki je od judovske vere prestopil h krščanski, ter prav spodbudno živel. Bussiere ga prav prijazno sprejme in mu reče, da mu hoče mnogotere zanimive reči v Rimu pokazati in ker ga je kakor sovražnika svete katoliške cerkve poznal, mu je vrnil tudi neko svetinjico Matere božje z znano molitvico sv. Brnarada: „Spomni se, o preusmiljena Devica Marija . . .“ ter mu reče, naj to svetinjo pri sebi nosi, ter molitvico prepíše in pridno zjutraj in zvečer moli! — in on sam bo občutil, če je kaj resnice ali ne v sveti veri!

Ratisbonne se je tej ponudbi in besedam smejal in se norčeval; ker pa vendar ni hotel prijatelja žaliti in zlasti še zaradi tega, ker je mislil s tem doma svoji nevesti še kako burko ali šalo narediti, vzame svetinjico in molitvico, katero je prebral. Nehoté mu potem večkrat lepa molitvica pride v spomin, če tudi ne neha še norčevati se iz katoliških reči. Takrat pa je živel v Rimu tudi francoski minister Ferronays (reči: Feroné). Ta je bil silno krščansk in pobožen človek. Bussiere, ki je bil z njim dobro znan, mu pripoveduje tudi o Ratisbonnu in ga prosi, naj tudi za njega moli. Ferronays mu obljubi ter prijazno pristavi: povem ti, ta jud se bo spreobrnil! — Drugo jutro gre Ferronays k sv. maši, pa glejte! na večer tistega dne nagloma umrje. Dva dni pozneje gre potem grof Bussiere v

cerkev sv. Andreja, da bi po umrlém Ferronaysu mrtvaščino uredil, kar sreča na potu zopet Ratisbonna. Bussiere ga vljudno povabi, da naj ga malo počaka, da opravi v „zakristiji“ svoje reči, potem se hočeta skupaj sprehajati. Med tem pa ko gre Bussiere v zakristijo, gre tudi Ratisbonne iz radovednosti v cerkev, da bi nekoliko po njej ogledal. Pa glejte čudo! ko pride Bussiere nazaj, najde Ratisbonna v neki majhni Marijini kapeli klečati. Bussiere ga prijazno nagovori in potrka lahko na hrbet, pa ne dobi nobenega odgovora; sedaj mu pridvigne glavo ter vidi Ratisbonna vsega objokanega in pogostokrat Marijino podobo poljubovati. Njegova prva beseda je bila: „O kako je ta mož vendar za-me molil!“ mislil je namreč na ravno umrlega Ferronaysa, katerega pa ni nikdar v življenji videl in tudi nikdar o njem kaj slišal. Ko se je Ratisbonne zavedel, je pripovedoval, kaj se je med tem z njim v cerkvi godilo. Lotila se ga je hipoma — je rekel — neka nepokojnost, cerkev mu je izginila izpred oči, le iz kapele sem mu je bliščala svitloba in v sredi svitlobe je videl stati deviško Marijo, polno moči in sladkosti! Padel sem, pravi, na kolena in hkrati se je v meni zbudila vroča želja po sv. krstu, in vse resnice sv. cerkve so mi postale jasne in zapopadljive. — Ratisbonne se je pozneje res pustil krstiti in se je odpovedal svoji nevesti, ki ni hotela katoličanka postati, ter vstopil v duhovniški stan in je goreče, pridno in veliko delal in se trudil za spreobrnjenje svojih zmotenih bratov judov in sicer ravno v oni deželi, kjer je naš Gospod Jezus Kristus živel, učil in umrl. Ni ravno dolgo tega, kar je ta nenavadni mož umrl!

Vidite predragi! kako Marija, naša mati, res še vedno na tronu nebeškem za naše zveličanje skrbi in kako res je njeno vnebovzetje največje veselje in največja tolažba za nas!

Zatoraj se k njej zatekajte vi grešniki, ker Marija je vaše pribežališče! Marija tudi velicih in zastaranih grešnikov ne zapusti, če se le zaupljivo k njej obrnejo, kakor ste ravno sedaj slišali. O koliko jih je že bilo, katerih ni nobena moč človeške zgovornosti, nobena dobrot, pa tudi nobena kazen zbudila iz grešnega spanja, — le Marijina milost jih je rešila! Zastonj je jokal njihov angelj varuh, zastonj zdihovala sv. cerkev, zastonj so svarili dušni pastirji ter klicali nazaj zgubljeno ovčico, pa zgubljena ovčica ni hotela poslušati glasu svojega pastirja, zgubljeni sin se ni hotel povrniti k Očetu, Marija pa jim je sree omečila, pri Jezusu za-nje milost sprosila ter jih večne smrti rešila! Po njej je Marija Egipčanka in brez števila družih, ki se sedaj okrog njenega trona v nebesih veselé, milost in odpuščenje doseglo! Marija priporočuje na duši ranjene, kakor usmiljeni Samarijan, svojemu božjemu Sinu! Zdi se mi, pravi neki cerkveni učenik, kakor bi jo videl stati pred Sinom in slišal

prostiti: Ti so te zapustili in grešili, pa sedaj spoznajo zmoto ter mene prosijo, da naj zanje prosim: o bodi jim milostljiv in ne sodi jih po njihovem zasluženju!

K njej se zatekajte vi žalostni, ker ona je tolažnica žalostnih. Kdo je bolj občutil grenkost življenja in težo križevo, kakor ona, na katero se obračajo besede sv. pisma: *Velika kakor morje je moja žalost!* Zato tudi ona, kakor žalostna in usmiljena mati, ve in hoče z žalostnimi in nesrečnimi usmiljenje imeti!

K njej se obračajte vi nedolžni, izvoljena čeda Jezusova, vi lepota sv. cerkve in veselje angeljev, saj je ona mati nedolžna! Nikjer ne boste bolj varni, kot pod njeno brambo! Njej so se sveti Alojzij in brezštevlni drugi priporočevali ter so bili vsega hudega obvarovani! Koliko jih stoji okrog trona nebeške Kraljice, ki se imajo za Bogom le njej zahvaliti, da so bili v sredi zapeljivega sveta tako prečudno obvarovani pred strupeno sapo pohujšanja!

K njej hitite vi stariši, gospodarji, ki se vam težko zdi spolnovati dolžnosti za-se in svoje ter skrbno zdihujete, kaj bo, kako bomo zveličali sebe in svoje! Vi, ki prepogostokrat polni skrbi za posvetno z Marto zdihujete, pa bi tudi radi z Marijo boljši del dosegli, darujte in priporočujte sebe in družino Mariji, da bi živeli in rastle, kakor na starosti, tako tudi na modrosti in milosti pred Bogom. Posnemajte sv. Terezijo, katera je, ko je bila za samostansko prednico izvoljena, položila ključke pred Marijo rekoč: „Ti bodi odslej prava gospodinja moje družbe“, ter se pri Marijinem srci prave gorečnosti navzemajte!

K njej se, preljubi moji! zatekajmo mi vsi, ki zdihujemo v solzni dolini ter v vedni nevarnosti potujemo proti obljubljeni deželi, v katero je bila današnji dan Marija z veliko častjo vzeta; ona naj nam bo svitel oblak v puščavi tega življenja, katera naj nam sveti z zgledom lepih čednosti. O da bi nas pač lepota njene svetosti varovala zapeljive lepote sveta, ki kakor dim pride in zgine, in nas učila skrbeti za notranjo lepoto srca, katera ne mine in ne obledi! O da bi tvoja lepota, Marija, naše oči tako dolgo obračala v te, dokler se temu življenju ne zaprejo in večnemu odprejo, saj vsak dan kličemo k tebi: Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike sedaj in ob naši smrtni uri. Amen.

Andr. Šimenc.

Dvanajsta nedelja po binkoštih.

I. Grešnik pa njegov rešitelj.

(Homilija.)

Nek človek je šel iz Jeruzalema doli
v Jeriho in je padel med razbojnike.

Luk. 10, 30.

Eden najbolj podučljivih in ganljivih evangelijev je današnji, ki razpada v tri dele. Najprej govori o visoki sreči aposteljnov in njihovih vrstnikov, ker jim je mogoče Mesijo, katerega so preroki že davno napovedovali in po katerem so vsi narodi hrepeneli, z lastnimi očmi gledati in njegov zveličanski nauk poslušati. Na to pové evangelij, v čem da obstoji ta zveličanski nauk, namreč v ljubezni do Boga in do bližnjega, ker je v teh dveh zapovedih povedana postava in preroki. (Mat. 22, 40.) Slednjič pa prelepa prilika pojasnuje, kakošna mora biti ljubezen do bližnjega, da bo Bogu dopadljiva in zaslužna za večno življenje.

In ravno to priliko o usmiljenem Samarijanu si izvolimo v današnje premišljevanje. Cerkveni učenci obračajo to povest na veliko nesrečo, v katero človek po grehu zabrede, pa na pomoč, katero mu v tej veliki revii še skaže božje usmiljenje. V osebi tistega človeka, ki je prišel med razbojnike, se ima razumeti vsak grešnik, v osebi Samarijana pa Jezus sam. Oglejmo si torej po tej razlagi a) grešnika, b) njegovega rešitelja, potem bomo spoznali duhovni pomen te prilike.

Nek človek je šel od Jeruzalema doli v Jeriho. Kaj pomeni ta človek, kaj Jeruzalem, kaj Jeriho? — Mesto Jeriho je bilo od Jeruzalema kakih sedem ur oddaljeno. Pot tjakaj je peljala skozi samotne kraje in temne goščave, zato je bila zelo nevarna. Sv. Jeronim, ki je delj časa na Jutrovem živel, piše, da so okolico med Jeruzalemom in Jeriho imenovali „krvavi kraj“, ker so roparji dostikrat tukaj popotnike zasačili in njih kri prelivali.

Potujoči človek, ki se je skozi ta nevarni kraj podal, je vse človeštvo, smo tudi mi, ki hodimo od Jeruzalema v Jeriho. Jeruzalem pomeni po naše: mesto mirú, t. j. raj ali paradiž, kjer sta v miru božjem živela prva človeka, dokler sta bila sveta in pravična, mesto mirú in veselja za človeka, dokler je v milosti božji; Jeriho pa: spremen ali spremembo, t. j. pozemeljski svet, kjer se je po

grehu vse spremenilo prvima človekoma in po njiju vsem naslednikom. Vse človeštvo potuje proti večni domovini, išče nebeškega Jeruzalema, katerega je zapustilo v svoji nepokorščini. Njegov pot med Jeruzalemom in Jeriho je tudi z mnogimi nevarnostmi obdan, mnogo sovražnikov preži od vseh strani. Zato je treba zelo skrbeti, da bi odšli njihovim zalezovanjem; ker tudi zelo previdni komaj brez škode, t. j. brez malega greha preide tako nevarno pot. Veliko, lahko se reče, večina odraščениh ne pride skozi brez smrtnega greha, zadene jih osoda evangelijskega potnika, da padejo med razbojnike, ki jih oropajo, ranijo, — vse to zavoljo svoje lahkomišljenosti ali pa predrznosti.

Ta popotni človek je tudi moral vedeti, kako nevaren je kraj, skozi katerega je mislil iti, in vendar se je sam podal na ta pot. To sklepamo iz te okoliščine, ker je sam padel med razbojnike in je bil tudi sam v ranah najden. Če bi bil imel spremljevalce, bi bili ali tudi ti pomorjeni, ali ko bi se bili rešili, bi se bili njega spomnili ter vsaj naznanili ta grozni napad. Ta nesrečnež ali ni verjel, kar je strahovitega slišal o tem kraju, ali se je pa zanašal na svojo moč, svojo prekanjenost in na dobro srečo.

Ravno tako se godi z grešnikom. Tudi on vé, da je življenje polno dušnih nevarnosti, da veliko sovražnikov preži nanj, da je torej treba zelo skrbeti za dušno zveličanje. On ve, da so gotovi kraji, osebe, okoliščine, veselice itd. zanj posebno nevarne; pa vendar ni čuječ, ni previden; mnogokrat se mu je že reklo, da na tej ali oni poti jih je že veliko nedolžnost in svojo srečo zgubilo; pa on se zanaša na svojo dobro voljo, na dosedanjo čednost, on skuša Boga, se podá v nevarnost, in *kdor nevarnost ljubi, se v njej pogubi*. Zgodí se mu ravno tako, kakor človeku v evangeliju.

Padel je med razbojnike. Dvoje vrste ljudi se ima popotnik posebno bati. Eni se skrijejo in naglo planejo, grozijo z orožjem ter mu s silo vzamejo, kar ima; drugi se popotniku približajo, skušajo njegovo zaupanje si pridobiti in ga ali skrivno okradejo, ali pa siloma, ko pridejo na samotne kraje. — Tatovi, roparji, morilci za naše duše so naše strasti, je satan, naš največji sovražnik in zalezovalec, so zapeljivci, njegovi pomagači. Zato moramo vsi biti čuječi gledé obojih; čuječa mora biti posebno mladina gledé tistih občutkov, ki se prilizovaje prikradejo v srce, gledé tistih oseb, ki si pod krinko posebne prijaznosti skušajo njeno zaupanje pridobiti. Volkovi, ki se v svoji natori pokažejo, niso tako nevarni, kot ti, ki se priplazijo v ovčji obleki; pred onimi se branimo, kličemo na

pomoč, tem v slepem zaupanju polajšujemo hudobne namene. Ti storijo s človekom, kar so roparji v današnjem evangeliju:

Oropali so ga. Dušni sovražniki, strasti, katerim se človek prepusti, zapeljivci, katerim ušesa in srce odpre, hudobni ljudje, s katerimi se pajdaši, ga zapeljejo v greh, in z grehom slečejo dušo, jo oropajo dosedanjih lepih navad, ki so bile njen kinč, oropajo pridobljeno zaslužnje, ki je bilo nje največje bogastvo. Ko je odvzet preimnitni zaklad milosti božje, je z njim vse drugo zgubljeno. — Kako razsajajo potem strasti po človeku! Koliko mladeničev in deklet, ki so bili poprej ponos starišev, veselje učencov in vseh poštenih ljudi zavoljo njih ponižnosti, pokorščine in pobožnosti, je po zapeljivanju in slabem zgledu zabredlo v greh, postalo svojeglavnih, trmastih, ničemurnih ter je zgubilo vse lepe lastnosti! — Smrtni greh pa tudi vse poprejšnje zasluge oropa. *Naj ima kak človek*, piše sv. Alfonz, *še toliko zaslug, kakor sv. Pavel puščavnik, toliko, kakor kak sveti Frančišek Ksav., ki je na milijone duš Bogu pridobil; toliko, kakor apostelj Pavel, ki si je po trditvi sv. Jeronima več zaslug pridobil kot vsi drugi aposteljni: on jih vse zgubi, če le en smrtni greh stori.* Zato je potem res podoben evangelijskemu človeku,

kateriga so z ranami obdali ter so šli in na pol mrtvega pustili. — V tem stanu revež ni več mogel misliti, ni mogel nič storiti za svojo rešitev. Greh rani človeka na najbolj plemenitih dušnih lastnostih, zatemni mu pamet, oslabi mu voljo.

Grešnik ne premisli več, kaj se spodobi, se ne zmeni za čast in sramoto; ne posluša več navdihovanj sv. Duha, prošenj in opominov dobrih ljudi, je neobčutljiv za pretenja božja; je onemogel, ne more več doprinašati za večnost zaslužnih dejanj. On je v resnici *na pol mrtev*. Saj obstoji iz dveh delov: iz duše in telesa, boljši del je oropan življenja, ker je duša zgubila milost božjo. Zato pravi sveti Ambrož, *da brezbožneži svoj grob s seboj nosijo, svoje telo namreč, v katero so svojo dušo zakopali: v živem telesu mrtvo dušo* (za nebesa). *Imaš ime, da živiš, pa si mrtev.* (Raz. 3, 1.) *Ti si reven in ubog, siromašen in slep in nag.* (Raz. 17.)

V tako žalostnem stanu leži tudi grešnik zapuščen, — vsi tisti, ki so ga oropali najlepših zakladov milosti božje, notranjega miru, so ga zapustili ter so odšli, v tej njegovi nesreči se ne zmenijo zanj, morda se mu celo posmehujejo. Brez moči in pomoči tu leži, ne more se vzdigniti, ne se zdraviti, ne se rešiti. Marsikateri grejo memo grešnika, kakor sta šla duhoven in levit memo ranjenega, in ga pustijo v njegovi revii ležati, ker ga zaničujejo, drugi gredo memo, ker

ne upajo več njegovega poboljšanja. Ali naj torej grešnik obupa? Ne; še enega pomočnika ima, usmiljenega Samarijana — ta bo tudi njegov rešitelj, kakor je bil evangelijskemu človeku.

Nek popoten Samarijan pa je prišel do njega. — Ta popotnik v romarski obleki je Kristus, Sin živega Boga. Prišel je iz nebeškega Jeruzalema, vzel je podobo zemeljskega popotnika na-se, ko se je včlovečil in je hodil po puščavi zemeljskega življenja, polni nevarnost za Adamove otroke, da bi nesrečneže, če mogoče, še rešil. Toda nebeški Samarijan ni prišel samo slučajno. Kajti on je lahkomišljence opazoval že pri odhodu, ko je z Jeruzalema proč šel, ko se je obrnil od čednosti, pobožnosti in od dobrih bogoljubnih kristijanov, in krenil proti Jerihi, k ničemurnostim zapeljivega sveta. Videl je že naprej njegovo nesrečo, a pustil ga je oditi, kakor oče zgubljenega sina, ker Bog noče imeti sužnjev, ki bi mu iz sile, temuč otroke, ki bi mu iz ljubezni služili.

In ko ga je videl, se mu je v srce smilil. Jezus spozná žalostni in nevarni stan grešnika bolj, kakor ga ta le čutiti more; on ima usmiljenje z njim, saj je on tisti, ki se je nad trdovratnim Jeruzalemom jokal, saj je on dobri pastir, ki iz usmiljenja gre za zgubljeno ovco, zato, da bi jo rešil. Tako so se spolnile besede aposteljna (Tit. 3, 5.): *Ne zavoljo del pravičnosti, ki smo jih mi storili, temuč zavoljo svoje usmiljenosti nas je rešil.*

In je pristopil. Nesrečnež ne more vstati in pomoči iskati, ne more klicati, komaj se izvije kak zdih iz njegovih ust, ker se skoro več ne zaveda. Grešnik ne more priti k Bogu iz svoje moči, svojega spreobrnjenja ne more začeti ni dokončati. Jezus se mu bliža, pristopi k njemu, mu svojo milost ponudi, vzbudi v njegovem srečanju hrepenenje po spreobrnjenju in se posluži dvojnega pripomočka, kakor Samarijan v današnjem sv. evangelijsku.

Obvezal mu je rane vlivši vanje olja in vina. Olje v odprte rane je hladiven pripomoček, vino nekoliko gorjupo in nekoliko boleče pa rane očisti in varuje pred daljno gnjilobo. — Da bi grešnika pripravil k sklepu spreobrnjenja, vzbudi mu Bog zdaj strašilno misel na sodbo in kazen, zdaj pa zopet spomin na svojo dobrotljivost in usmiljenje. — Evangelijski Samarijan ni štedil olja in vina, katerih je za svoje potovanje sam potreboval, — gotovo lepo delo usmiljenja! Nebeški Samarijan je pa še več storil. Še celó svojo lastno kri je med grozovitimi mukami dal, da bi grešnikove rane ozdravil, njega smrti rešil, ker je njegovo zveličanje bolj ljubil kot svoje življenje.

Potem ga je posadil na svoje živinče in ga je peljal v gostilnico in ga je oskrbel. S tem je usmiljeni Zveličar dopolnil, kar je prerok Izaija (53, 4.) o njem napovedal: *Resnično on je prevzel naše bolečine . . . pokorjenje je bilo nad njim zavoljo naših hudobij, z njegovimi ranami smo bili ozdravljeni.* In on sam ga je peljal v gostilnico, t. j. vstanovil je na zemlji sv. katoliško cerkev, kateri je dal vse svoje zaslužnje, v kateri nam je pripravil gosti ter nas popolnoma oskrbel z vsem, česar potrebujemo k duhovnemu življenju.

In drugi dan je vzel dva denarja, in ju je dal gostivniku in je rekel: Skrbi zanj, in kolikor boš več izdal, ti bom jaz nazaj gredé povrnil. Ko se je on sam vrnil v svoj nebeški Jeruzalem, je pooblastil svojega gostilnika sv. Petra in v njem vse katoliško duhovstvo, naj ne zapustijo ubozega človeštva, revnih grešnikov, temuč jih usmiljeno spremljejo in jim k dušnemu ozdravljenju pomagajo in tako k večnemu življenju. Zato jim je podelil dva denarja — sv. evangelij in sv. zakramente, da z lučjo verske resnice razsvetljujejo človeško pamet in ji kažejo pravo pot in po sv. zakramentih z milostmi ozdravijo na pol mrtvega človeka, katerega so grehi ranili. In če je potreba v blagor revnega človeštva več izdati, jim tudi to privoli ter jim obljubi nazaj gredé vse povriniti. Zato pa slabotnemu človeštvu cerkveni poglavarji vsled te oblasti še mnogo drugih milost naklanjajo; n. pr. v svetem letu, v odpustkih, v bratovščinah, v polajšavi postnih zapoved, v raznih cerkvenih blagoslovih, posebno ob smrti uri.

Kdorkoli bo skrbel za svoj dušni blagor in svojega bližnjega, bo od Jezusa prejel plačilo, ko pride sodit vse, in bo povrnil vsem po njihovih delih.

Velika je bila nesreča evangelijskega popotnika, ki je med razbojnike padel, pa še večja je tistega človeka, ki v grehe zabrede. Oni je našel v usmiljenem Samarijanu svojega prijatelja in rešilca, ta pa ga vselej najde v večlovečenem Sinu božjem. Ta pozna njegovo revo, ga išče, ga vzbuja k pokori, mu odpusti dolg, ozdravi njegovo bolno dušo in jo pripelje v varno zavetje. Kdo bi ne občudoval tolike usmiljenosti in ljubezni do nas ubogih grešnikov? Zato pa naj hitijo k njemu grešniki, da jim ozdravi dušne bolečine; hitimo k njemu vsi, ker le pri njem dobimo vse, česar nam je treba za zveličanje; saj je on zagotovil, da bo tudi nas iz pozemeljske Jerihe, iz doline solz in trpljenja, pripeljal v mesto mirú in veselja, t. j. nebeški Jeruzalem. Amen.

Ant. Žlogar.

2. Krščanska ljubezen je naša srečna tovarišica.

Kdor ne ljubi, ostane v smrti.

1. Jan. 3, 14.

A. 1. Veliko resnico je izustil pobožni Job: *Človek, od žene rojen, kratak čas živi in je z mnogimi nadlogami napolnjen.* (Job. 14, 1.) Dete v zibeljki . . . nadloge . . . mladenič . . . starček . . . povsod sama nadloga, nesreča, dokler nas ne položijo v mrzli grob.

2. Naše nadložno življenje nam najlepše kaže današnji sveti evangelij: Popotnik med tolovaji; raztepen, zapuščen . . . (Luk. 10, 30 — 33.)

3. Ljubi Bog nam je pa dal zvesto tovarišico, ki nas med nadlogami tega življenja srečno pelje v nebeško domovino; in ta je: krščanska ljubezen, kakor to Jezus sam danes razlaga v prvem delu sv. evangelija. (Luk. 10, 25 — 27.) Zato pa tudi sveti apostol Janez pravi: *Kdor ne ljubi, ostane v smrti.* Pa tudi jaz vam danes kanim govoriti o krščanski ljubezni, ki je naša srečna tovarišica, in ki nas varuje nesreče: 1. časne; 2. večne.

B. 1. Danes je god sv. Joahima, ki je oča blažene Device Marije. Zbral si je sv. Ano za svojo tovarišico, ki bi mu življenje slajšala, nadloge lajšala . . . Ali vendar sta oba imela veliko težav trpeti . . . Ker pa sta imela krščansko ljubezen do Boga, med seboj, sta tudi sredi nadlog bila v voljo božjo vdana, srečna. Nadloge jima niso škodile, ju ne pogubile . . . Ako zakonci ljubite Boga, vam je vse sladko za Boga trpeti . . . Ako se med seboj ljubite, bo mož tolažil ženo bolno . . . žena pa osrčevala moža v nadlogah . . . da ne padeta med razbojnike: obupnost, kletvo, pretep ali ločitvo . . . Ljubezen vas varuje vse te nesreče!

Ako ljubezen krščansko za tovarišico imamo, bomo povsod nesreče obvarovani, skušnjave pregnali: Egiptovski Jožef je ljubil Boga in greh ga ni onesrečil. *Vemo pa*, piše sv. apostel Pavel, *da njim, kateri Boga ljubijo, vse na dobro pomaga.* (Rim. 8, 28.) Sv. Janez Kaneijan je turkom pridigoval; tolovaji ga napadejo, oropajo . . . Spomnil se je, da ima še nekaj zlatov v plašču všitih, dirja za njimi ter jih tolovajem dá; čudijo se ter mu vse oropano zopet vrnejo . . . (Brev. 20. okt.) Krščanska ljubezen do Boga . . . bližnjika . . . ga je nesreče in smrti otela. Ako bi se bil protivil, bili bi ga umorili: *Kdor ne ljubi, ostane v smrti.* Enako se bere o sv. Odilu opatu, ki so ga tolovaji sredi gošče zgrabili . . . Ker je Boga ljubil . . . bil je ves miren. Tolovaj ga spusti in se sam spreobrne. (Liebfrauen-

garten 415.) — Krščanska ljubezen je naša srečna voditeljica in tovarišica; kdor ljubi Boga in bližnjika, on skoz vsako nesrečo mirno koraka; ona nas pa tudi obvaruje

2. večne nesreče, ali pogubljenja. Satan, največji tolovaj, te čaka na vsaki stezi . . . v vsaki gošči . . . na samoti . . . v mladosti . . . na hoji v Jeruzalem (v cerkev), na potu iz cerkve domov (ali iz Jeruzalema v Jeriho) . . . ob smrti. Če te krščanska ljubezen sprevaža, večni nesreči ubežiš, *ker ljubezen pokrije obilnost grehov.* (I. Petr. 4, 8.) Jezus pa je rekel učeniku: To stori in boš živel, namreč: Ljubi Boga . . . in bližnjika . . . pa boš zadobil večno življenje. *Kdor ne ljubi, ostane v smrti.* Zato so svetniki skrbeli za to tovarišico. Čudežno so ljubili Boga in ljudi . . . ubožne . . . bolnike . . . (usmiljeni Samarijan.) Sv. Ignacij je navadno pravil: Vse v večjo čast božjo in zveličanje neumrjochih duš. — Obvarovan je večne nesreče!

C. Kristijan! ali imaš to tovarišico? Tvoja ljubezen menda ni prava . . . Krščanske ljubezni manjka . . . *Kdor ne ljubi, ostane v smrti.* Oskrbimo si krščansko ljubezen, ki nas bo med tolovaji in nesrečami tega življenja veselo peljala v našo nebeško domovino! Amen.

Simon Gaberc.

Trinajsta nedelja po binkoštih.

I. Visoka vrednost duhovniškega stanú.

Idite in pokazite se duhovnikom.

Luk. 17, 14.

Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, tako je govoril naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus hoteč s temi besedami reči, da je on res pravi od Boga poslani Mesija, edinorojeni Sin nebeškega Očeta, ki je njemu izročil vso oblast. Čemu tedaj, preljubi v Gospodu! ako je imel Zveličar vso oblast in moč v nebesih in na zemlji, čemu je poslal ozdravljene bolnike k judovskim duhovnikom? Je bilo mar potrebno, da potrdé judovski duhovniki od Zveličarja storjeni čudež, katerega je videla cela množica ljudi? Je hotel mar Jezus Kristus, s tem dati svojim sovražnikom priliko, da bi sami priznali njegove čudeže in vanj verovali? Morebiti; a malo upanja je bilo, da bi se ti zagrizeni njegovi sovražniki vsled enega po njem storjenega čudeža spreobrnili, ko so vendar z lastnimi očmi videli

toliko njegovih čudežev, pa raje nego so verovali v Kristusovo vse-mogočnost in poslanstvo božje, so rekli, da dela to s pomočjo glav-arja hudobnih duhov. Zakaj torej je poslal Jezus očiščene k duhov-nikom? Zato, da bi spolnili Mojzesovo postavo, ki je velevala, da se morajo vsi govovi predstaviti duhovnikom, naj bi ti razsodili, so uže čisti ali ne. Dobro je sicer vedel Zveličar, da so očiščeni, tudi go-bovi so vedeli, da so očiščeni, tudi množica je videla, da so očiščeni; vendar jih pošlje Jezus k duhovnikom, zato, da se dopolni postava, da se skaže duhovnikom dolžna čast. Naj si bodo tudi hudobni, naj si bodo tudi Kristusovi sovražniki; kot duhovnikom, kot služabnikom Božjim jim gre vendar čast, zato ker je Bog to v svoji postavi za-povedal. — Ako so bili pa duhovniki stare zaveze tolike časti vredni, da jih je sam Sin božji spoštoval, gotovo niso nič manjše časti vredni duhovniki nove zaveze, ker oni v stari zavezi so bili le predpoda in senca, ti pa so v resnici pravi služabniki Božji in namestniki Kri-stusovi, zakaj Zveličar sam je rekel apostelnom in po njih vsem duhovnikom nove zaveze: *Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaš vas pošljem*. Torej ne zavoljo njegove osebe, marveč zavoljo njegove vzvišene službe, zato ker je služabnik Božji, moramo duhovnika častiti; zakaj kdor spoštuje služabnika, spoštuje v njem gospodarja, kdor spoštuje duhovnika, časti po njem tistega, čegar služabnik je, Boga. Zato, preljubi v Gospodu! sem se namenil danes na podlagi besed Kristusovih: *Idite in skažite se duhovnikom!* nekoliko spregovoriti: 1. o duhovnika nove zaveze veljavi, 2. o njegovi moči, 3. o njegovem delovanju v prid človeštva.

Ni namen teh besed, pridobiti duhovništvu nove zaveze večje časti, ker duhovništvo to je in ostane časti vredno, naj ga svet časti ali zaničuje; pametni kristijani spoštujejo tudi duhovniški stan, hu-dobneži ga pa sovražijo in ga bodo sovražili in zatirali zato, ker so jim ravno duhovniki največji nasprotniki pri njihovih zlobnih na-menih. Hočem vam pokazati le imenitnost in korist duhovniškega stanu, navesti vzroke, zakaj je ta stan res častitljiv stan. V imenu Jezusa in Marije.

I. 1. Visoki gospodje, ki imajo obširna posestva ter ne morejo vsled tega povsod sami biti navzoči, imajo po raznih krajih svoje namestnike; zahtevajo pa, da podložniki te namestnike ravno tako časté, kakor nje same. Kralji in cesarji imajo tudi po raznih pod-ložnih deželah svoje namestnike in postava veleva, da se tem na-mestnikom o raznih prilikah skazuje enaka čast, kakor kraljem in

cesarjem. Zakaj neki? Zato, ker v namestniku se spoštuje in časti oseba vrhovnega poglavarja. — Čegav namestnik je pa katoliški duhovnik? Namestnik Kristusov, torej vidni namestnik nevidnega Boga. Kdo nam to spričuje? Kristus sam, ki je rekel svojim apostelnom in po njih vsem duhovnikom svoje svete cerkve: *Kdor vas sprejme, mene sprejme* (Mat. 10, 40.) in *kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje*. (Luk. 10, 16.) Iz teh besed sledi, da kdor časti katoliškega duhovnika kot duhovnika, časti v njem Kristusa Jezusa samega. Kolika torej mora biti veljava katoliškega duhovnika, v katerem je, da tako rečem, vtelesena oseba Jezusa Kristusa! Duhovnik je namestnik Kristusov pri altarju, kjer vidno opravlja najsvetejšo daritev, katero nevidno daruje Jezus Kristus; duhovnik je namestnik Kristusov pri delitvi svetih zakramentov, po katerih posvečuje Kristus ude svoje cerkve; duhovnik je namestnik Kristusov pri razlaganju besede božje, ker ne svojega, ampak on razlaga nauk Jezusa Kristusa.

2. Zakaj spoštujejo pametni, pravični kristijani duhovnika? Morda le zavoljo njegovih osebnih lastnosti in zmožnosti? Ne! ker tudi duhovnik je človek in mnogim slabostim podvržen. Morda zavoljo njegovega premoženja in bogastva? Ne! zakaj tega v resnici nimajo, vsaj ne vsi in potem bi bili ravno najboljši, najsvetejši duhovniki najmanje časti vredni, zato ker ti so bili vsi več ali manj ubogi. Zakaj torej časté pravi kristijani duhovnika? Zato, ker je namestnik Kristusov, zato, ker katoliški kristijan v katoliškem duhovniku časti svojega Zveličarja.

3. Zakaj sovražijo in preganjajo hudobneži katoliškega duhovnika? Morda zato, ker mnogi duhovniki niso tako visoko učeni, kakor današnji prebrisaní svet? Ne! zakaj tudi med duhovništvom je mnogo učenjakov, ki so več pozabili, kakor marsikateri njihovih nasprotnikov zna; in vendar tudi te zaničuje hudobni svet. Morda zato, ker večinoma niso rojeni od imenitnih, ampak od nizkih, kmečkih starišev? Ne! ker mnogo jih je plemenitega stanu in vendar tudi teh ne spoštujejo hudobneži. Zakaj torej? Zato, ker je duhovnik namestnik Sina božjega, kateremu je hudobni svet, od peklenškega duha naščuvan, napovedal boj do konca; kdor pa hoče zmagati vladarja, mora se bojevati zoper njegove vojake; zato sovražijo, zato zaničujejo, zato zatirajo sovražniki Kristusovi katoliške duhovnike, ker ti so vojaki Kristusovi, so namestniki Sina božjega. — Velika je torej veljava katoliškega duhovništva in to spoznavajoč kliče sv. Kasijan: *O duhovnik božji! ako meriš visokost nebes, ti si višji; ako občuduješ*

lepoto solnea, meseca in zvezd, ti si lepši; ako strmiš nad veličastvom angeljev, ti si veličastnejši; ako primerjaš visokost vseh gospodov, ti nadkriljuješ vse, le tvoj Bog in Stvarnik je višji od tebe!

II. 1. Tolika torej je veljava katoliškega duhovnika, da ga ta svetnik celo nad angelje povzdigne, zato ker angelji so le službeni duhovi, katoliški duhovnik pa je prejel od Kristusa tisto oblast, katero je njemu izročil Oče nebeški. Ako primerjamo oblast in moč katoliškega duhovnika z oblastjo in močjo kneza ali kralja, moramo priznati, da je oblast duhovnikova imenitniša, njegova moč večja. Kdo je mogočnejši na svetu kakor kralji, ki zapovedujejo milijonom ljudi prebivajočim v njihovem kraljestvu? Mogočnejši je katoliški duhovnik, ker njegova moč sega po celem svetu, do nebeških višav in do peklenkega brezdna! Kralj gospoduje nad telesom, duhovnik nad dušo kristijana; kralj daje posvetne postave, ki se lahko vsak dan premené, duhovnik oznanuje božjo, vedno nespremenljivo postavo; kralj gospodari z bogatimi zakladi zlata in srebra ter jih deli, ako je milosrčen, z radodarno roko mej reveže, duhovnik razpolaga z zakladom milosti božje, katero deli vsem potrebnim, kedar hočejo; zaklad kraljev preneha kmalo, zaklad duhovnikov se ne izprazne nikdar; kralj odlikuje zveste državljane, povzdiguje tudi reveže v imenitni stan; duhovnik potegne grešnika iz močvirja pregrehe, ga reši sužnosti satanove, ga naredi prijatelja in otroka božjega; kralj se bojuje zoper posvetne kralje, duhovnik se bojuje zoper vojno peklenkega duha; kralj pomilosti jetnike, jih oprosti železnih verig, duhovnik oprosti vse spokorne grešnike, tudi kralje in cesarje verig greha, jih reši robstva peklenkega duha; kralju so pokorni njihovi podložniki, duhovniku je pokoren Jezus Kristus, ki na njegovo besedo stopi iz nebes na altar. O zares velika moč katoliškega duhovnika! večja kakor oblast najmogočnejšega posvetnega kralja!

2. Zakaj, kateremu posvetnemu kralju veljajo besede Zveličarjeve: *Resnično vam povem, karkoli boste zavezali na zemlji, zavezano bo tudi v nebesih, in karkoli boste razvezali na zemlji, razvezano bo tudi v nebesih.* (Mat. 18, 18.) Kateremu posvetnemu kralju veljajo besede Zveličarjeve: *Prejmite sv. Duha; katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni, katerim jih boste zadržali, so jim zadržani.* (Jan. 20, 21—23.) Te besede veljajo samo apostelnom in vsem katoliškim duhovnikom, katerim je Zveličar z njimi podelil oblast grehe odpustiti! In kako daleč sega ta oblast? Čez vse ljudi, čez vse grehe! Ta oblast sega od zemlje do nebes, katerih vrata odpira spokornemu grešniku; sega od zemlje do peklenkega brezdna, katerega žrelo

zapira spokornemu grešniku. Toliko oblast ima katoliški duhovnik! Mislite si ubozega grešnika na smrtni postelji; obišče ga mogočen kralj in s kraljevskim darom mu olajša telesne težave; pekoče vesti mu olajšati ne more. K njemu pride angelj iz nebes, ga okrepča, potolaži, greha odpustiti mu ne more. K njemu pride Marija, Mati božja, tudi ona ga tolaži, a greha odpustiti mu ne more. Slednjič pride priprost katoliški duhovnik, grešnik mu skesano razodene svojo vest, duhovnik govori: *Jaz te odvežem od tvojih grehov*, in mirna je njegova duša, s tolažbo napolnjeno srce, zadovoljen preseli se v večnost. Česar ni mogel mogočni kralj, česar ni mogel sveti angelj, česar ni mogla Marija nebeška kraljica — to storil je katoliški duhovnik vsled oblasti, od Kristusa mu podeljene. O velikost duhovniške oblasti! Kar duhovnik tu razsodi, Kristus v nebesih potrdi. Zato govori Bog po besedah zveličanega kardinala Hugona katoliškemu duhovniku: *Jaz sem vstvaril nebo in zemljo; boljše, lepše ustvarjenje darujem tebi: ti prevstvari dušo po grehu umorjeno. Jaz sem podelil zemlji moč, da rodi potrebni sad; boljše vstvarjenje darujem tebi: ti boš storil, da rodi duša pripravi sad.*

3. Večja še je oblast duhovnika, katero mu je podelil usmiljeni Zveličar. *To storite v moj spomin*, pravi aposteljnem potem, ko je bil postavil Zakrament presv. rešnjega Telesa in nekrvavo daritev nove zaveze. *To storite v moj spomin* vi in vaši nasledniki; vi imate pravico in oblast mene poklicati iz nebes, da se skrijem v podobah kruha in vina v vaših rokah na altarju, ter se darujem svojemu nebeškemu Očetu za vas in vse ude moje cerkve; vi jejte moje Meso in pijte mojo Kri, vi delite vernikom moje Telo, vi nosite me bolnikom. Kjerkoli boste postavili svoje cerkve in altarje, kedarkoli boste opravljali nekrvavo daritev po noči ali po dnevu, bom pripravljen na vašo besedo zapustiti svoj vzvišeni prestol ter skriti se v podobah kruha in vina. — To vzvišeno moč katoliškega duhovnika slika pobožen učenjak s sledečimi besedami: „Kateri človeški jezik naj izreče moč in veljavo duhovništva in visokost duhovnika? Mogočen bil je prvi človek, gospodar cele zemlje in vseh stvari na njej; mogočen bil je prerok Mojzes, na kojega besedo se je morje razdelilo, da je po suhem skozi peljal svoje ljudstvo; mogočen bil je vodja Jozve, ki je zavpil solncu: stoj! in stalo je solnce na istem mestu tri dni; mogočni so posvetni kralji, ki zapovedujejo imenitnim gospodom, in svet se trese pred njihovo besedo; — pa en človek je, ki je mogočnejši od teh, človek, ki vsaki dan, ako hoče, odpre nebeška vrata in Sinu Najvišjega, Gospodu zemlje in nebes, govori: „Stopi doli raz

svoj prestol!“ in besedi tega človeka pokorna, zapusti Beseda božja, po kateri je vse vstvarjeno, prestol svojega veličastva ter se včloveči v rokah tega človeka, ki je mogočnejši nego kralji, mogočnejši nego angelji, mogočnejši nego Marija, ter mu pravi z besedami Psalmista: *Moj Sin si ti, danes sem te rodil*, moja žrtva si ti. In on, Sin večnega Očeta, dovoli, da ga ta človek daruje, ga dene, kamor hoče, ga dá, komur hoče. Ta človek je katoliški duhovnik.“ (Gaume.)

III. Poglejmo slednjič, kaj stori katoliški duhovnik v prid človeštva. *Jaz stojim kot posredovalec mej Bogom in vami*, je rekel prerok Mojzes zbranemu Izraelu. *Jaz stojim kot posredovalec mej Bogom in vami*, reči more tudi katoliški duhovnik sebi izročnim vernikom.

1. Tak posredovalec je duhovnik v molitvi. Katoliški duhovnik ima sveto dolžnost opravljati vsaki dan določene molitve, katere opravlja v imenu sv. cerkve ne le za-se, marveč za vse verne kristijane, žive in mrtve. *V to svrho*, veli stara cerkvena postava, *postavljeni so duhovniki, da po svojih molitvah izprosijo sebi izročnim vernikom usmiljenost in ljubezen dobrotljivega Boga*. Zato pravi tudi sv. Janez Zlatoust: *Za vesoljni svet moli duhovnik kot posredovalec in zagovornik pri Bogu*. — Mej tem, ko se večina ljudi muči s trudapolnim delom, da si ohrani telesno življenje, moli duhovnik za nje ter jim prosi blagoslova božjega; mej tem, ko tužni bolnik ječi v postelji vsled neznosnih bolečin ter ni sposoben za molitev, moli zanj duhovnik, da bi mu podelil milostljivi Bog duševno in telesno zdravje; mej tem, ko zdihuje zapuščeni revež v svoji nesreči, moli zanj duhovnik, da bi mu bil Bog milostljiv; mej tem, ko se mornar sredi morja bori s srditimi valovi ter gleda zdrav že blede smrti v obraz, moli zanj duhovnik; mej tem, ko tava zaslepljeni, otrpneli grešnik vedno dalje po potu pogubljenja ter ne misli na molitev, moli zanj duhovnik za razsvitljenje, za milost, odpuščenje; mej tem, ko umirajoči kristijan ne more več sklepati svojih rok v molitvi, moli zanj duhovnik, da bi mu bil Jezus milostljiv sodnik. Tako moli katoliški duhovnik za vse ljudi in njegove molitve Bog ne zavrze, ker sam pravi po preroku: *Ako duhovnik za-nje moli, jim bo Gospod milostljiv*. (III. Moz. 4, 20.)

2. Ako pa je duhovnik tolik dobrotnik človeštva po svoji molitvi, koliko več še po nekrvavi daritvi, kjer daruje Jagnje božje v spravo mej Bogom in človekom! Neizmerna je moč in veljava te daritve. Kakor je nekdanj Jezus Kristus na križu umirajoč daroval samega sebe za vesoljno človeštvo, enako se daruje še dandanes v

nekrvavi daritvi nove zaveze po mašnikovih rokah za vse ljudi, zlasti pa za borečo se in trpečo cerkev. Koliko milosti dojde po tej neprecenljivi daritvi živim in mrtvim vernikom! Da nimamo te presvete daritve, dvomiti bi morali, da li bi še stal sedanji svet, da li bi še živelo po širni zemlji toliko dobrih kristijanov, ki zajemajo iz te daritve življenje, tolažbo in moč v neprestanem boju zoper hudobnega duha, ki bi tako srčno rad razdejal kraljestvo božje na zemlji, katoliško cerkev. Vse molitve vernih kristijanov, vse priprošnje angeljev in svetnikov, celo priprošnja nebeške Kraljice, Marije, ne premore toliko, kakor ena sv. maša, ker tu se daruje edinorojeni Sin božji sam svojemu nebeškemu Očetu; on, ki po svoji neskončni popolnosti preseže vse, kar je stvari v nebesih in na zemlji, ki je Očeta nebeškega „preljubi Sin, nad katerim ima ta svoje dopadajenje“. In to presveto daritev opravlja katoliški duhovnik! Kolik dobrotnik ubogemu človeštvu!

3. Kar dela katoliški duhovnik v prid človeštva z molitvijo in sv. mašo, zvršuje v življenju razlagajoč besedo božjo, napeljujoč ljudi na pot zveličanja. Stopite v cerkev — kdo je, čegav glas se zlece razlega po svetem hramu? Katoliški duhovnik je, ki uči edino zveličalno sveto vero, od Kristusa nam razodeto, ki uči spolnovati zveličalne nauke edino prave katoliške cerkve; je katoliški duhovnik, ki uči spoštovati stariše, učitelje, deželne poglavarje in njihove postave; je katoliški duhovnik, ki na podlagi nepremeljivih nauk svete vere vzdržuje red in mir v človeški družbi. Katoliški duhovnik je, ki v spovednici dela spravo mej sovražniki, napravi mir v družini, prouzroči, da se bližnjemu storjena škoda poravna. — Pojdite v šolsko sobo, kjer sedi natlačeni do 80 nedolžnih otročičev; kdo stoji pred njimi ter jih uči spoznavati Boga, spoštovati stariše, ljubiti vse ljudi? Katoliški duhovnik je, ki se trudi v zaupanji, da mu bode Bog poplašal ta trud! — Pojdite v duhu tje v daljne, puste kraje, kjer prebivajo divjaki neznabogi; kdo je, ki ne zmené se za lastno zdravje in življenje žrtvuje vse, kar mu je drago na tem svetu, da te podivjane ljudi privede na pravo pot zveličanja? Katoliški duhovnik je, v kojega srečo gori plamen svete ljubezni do bližnjega, kakoršno je učil Jezus Kristus rekoč: *Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe!* To stori katoliški duhovnik v duševni in telesni prid človeštva, to priznati morajo tudi zagrizeni sovražniki katoliške cerkve, ki nasprotujoč svojim nazorom pošiljajo svoje otroke v šole katoliških duhovnikov, češ tu dobodo otroci vsaj pravo izgojo, katere bi drugod zastonj iskali.

Tolika je veljava katoliškega duhovnika kot namestnika Kristusovega, tolika je njegova moč in oblast, tako velik dobrotnik je on človeštvu! In vendar je vzlic temu od hudobnežev in nevednih nasprotnikov sv. vere sovražen, zaničevan, preganjan! Zakaj? Zato, ker vidijo v njem namestnika tistega, katerega oni kot zvesti pristaši in služabniki satanovi ne morejo trpeti, namreč Kristusa Jezusa! Naj le divjajo naprej v svoji besnosti in slepem sovraštvu proti katoliški cerkvi in njenim služabnikom, duhovnikom, naj le preganjajo Kristusa in njegovo kraljestvo na zemlji, razrušili ga vendar ne bodo, ker Kristus je rekel aposteljnomo: *Jaz sem z vami vse dni do konca sveta!* Pod njegovim vodstvom, pod njegovim praporom se bojujejo in se bodo bojevali katoliški duhovniki oboroženi s ščitom vere ter vedno zmagoslavno odbijali strastne napade ljutih sovražnikov svojega vojskovođe, branili sebi izročeni dragoceni zaklad svete vere, katero uči katoliška cerkev, proti naporom lažnjivih učenjakov, ki hočejo ukrasti ta zaklad iz src pravovernih katoliških kristijanov! Oni sami pa, sovražniki in zaničevalci katoliškega duhovništva, bodo enkrat osramo-teni in zavrženi od pravičnega Sodnika Jezusa Kristusa, ki je rekel svojim aposteljnomo in njihovim naslednikom: *Kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki je mene poslal.* Kdor pa zaničuje Kristusa in Boga, njega tudi Kristus ne bo spoznal za svojega, marveč mu bo rekel kakor nespametnim devicam: *Resnično ti povem, jaz te ne poznam.*

Predragi v Gospodu! vi gotovo niste izmed takih nasprotnikov duhovništva, vi spoštujete in ljubite svoje duhovne pastirje; zato pa molite goreče, da Bog odpre oči zaslepljenim sovražnikom duhovništva, da pošilja svojemu ljudstvu dobrih, gorečih duhovnikov, ki bodo vestno pasli in zvesto čuvali njegovo čredo ter neutrudljivo delali v časni in večni prid človeštva. Amen. Ivan Slavec.

2. Lepota sv. vere.

Vstani in idi, ker tvoja vera ti je pomagala. Luk. 17, 19.

A. 1. Huda kuga je razsajala v Milanu ob času sv. Karola Boromeja. Trumoma so še tople mrličee nosili na pokopališče in jih ondi nakupičili. Sv. Karol gre nekega dne na spoved mimo tega kraja, kar na glas zvončka neki odnesen okuženec, ki se je bil za-

vedel, vzdigne glavo želeč sprejeti sv. popotnico. Svetnik mu jo podeli in odide; okuženec pa potolažen od sv. vere, umrje.

2. Da sv. vera nam daje tolažbo . . . pomoč . . . zveličanje, to nam prelepo kaže današnji sveti evangelij: (Luk. 17, 11—19.) Okuženi gobovci so ozdravljeni in razsvitljeni po sv. veri, ker Jezus je gobovcu očiščenemu rekel: *Vstani in idi, ker tvoja vera ti je pomagala.*

3. Kaj neki rečejo liberalci na to . . . ki hočejo brez vere biti . . . živeti . . . veseliti se . . . še zveličani biti? Kaj si neki mislijo pri današnjem sv. evangeliju taki ljudje, ki sv. vero grdijo, zaničujejo . . . Da bi pa mi vsi sv. vero še rajše imeli in jo višje čislali, hočem vam danes govoriti: o lepoti sv. vere.

B. Nebeško kraljestvo je podobno kupcu, kateri išče dobrih biserov. „Našedši eden biser dragi, je šel in prodal vse, kar je imel, in ga je kupil.“ (Mat. 13, 45—46.) Biser je čudežne vrednosti in lepote; na vse kraje se čarobno leskeče, obrni ga, kakor hočeš. Tako je tudi sv. vera dragi biser; lepa je po svojem jedru in tudi po svoji zunanosti; lepota svete vere se pokaže v življenju kristijana: lepo namreč je po sv. veri

1. živeti. — Sv. Afra je videla sv. Narciso moliti in slišala svete psalme pevati. Lepo se jej je zdelo . . . vsa ganena zapusti greh in začne sama po veri lepo živeti. (Prop. Lavant. 9. Aug.) Pri taki hiši, kjer se po sv. veri živi, ni krega in prepira . . . kletve . . . ; le čednosti rastejo: pobožnost, ljubezen, čistost . . . Zato opominja sveti apostol Pavel po veri živeti, ker to je lepo, naj bi se pagani spreobrnili. *Brez pohujšanja bodite Judom in nevernikom in cerkvi božji.* (I. Kor. 10, 32.) Živeti po veri je lepo, uči sv. apostol Peter. *To je volja božja, da z dobrimi deli usta zamašite nespametnim in nevednim ljudem . . . Vse spoštujte, brate ljubite; Boga se bojte; kralja častite. Hlapci bodite podložni gospodarjem z vsem strahom, ne le dobrim in krotkim, ampak tudi čmernim.* (I. Pet. 2, 15—18.)

Lepo je po veri živeti . . . delati. Prelepi so obhodi ali procesije s presv. rešnjim Telesom . . . klečati pred sv. križem . . . moliti . . . peti . . . Kako je lepo bilo videti: gobavec kleči pred Jezusom, ga moli in se mu zahvali! Jezus je ganen rekel: *Idi, tvoja vera ti je pomagala!* — Čudežno lepo in veselo je po veri živeti, pa še lepše je:

2. po veri umreti. — Mati krivoverca Martina Lutra je na smrtni postelji vprašala: „Povej mi zdaj, moj sin, katera vera je prava in boljša?“ Luter na to odgovori svoji umirajoči materi: „Ži-

veti je ložje po novi naši veri — umreti pa je najboljšo in najlepšo po stari krščanski veri.“ Jezusove vere lepota se posebno leskeče v naši smrti! Koliko tolažbe dobiva iz nje bolnik . . . odpušcanje grehov (dušne gobe) . . . ves očiščen . . . sv. popotnica . . . od-pustki . . . v nebesa se duša vzdigne: „Vstani, idi, ker tvoja vera ti je pomagala.“ (Luk. 17, 19.)

Po sv. veri umreti je res lepo! Danes je god svetega apostola Jerneja. Pagani ga grozno mučijo . . . ogulili so ga . . . on pa ves miren . . . veseli se krotka ovčica Jezusova . . . Zdaj pa milostljivo gleda na nas doli iz sv. nebes! Zato božji Duh pravi: *Draga je pred obličjem Gospoda smrt njegovih svetnikov.* (Ps. 115, 15.)

C. Tu imate lepoto sv. vere! ne zaničujmo je! Ohranimo sveto vero! Lepo bo naše življenje . . . lepa tudi naša smrt . . . Sveta vera bo tudi nam pomagala priti k Jezusu v sveta nebesa. Amen.

Simon Gaberc.

Praznik angeljev varuhov.

I. Dobri pa zavrženi angeli.

Nihče ne more dvema gospodoma služiti . . . Ne morete služiti Bogu in mamonu. Mat. 6, 24.

Človeška duša mora biti pač visoke cene in vrednosti, ker se dva gospoda, kakor spričuje sv. evangelij današnje nedelje, za-njo potegujeta; oba zahtevata, naj bi v njuno službo stopila, in bo tej službi primerno plačilo prejela. Katera pa sta ta dva gospoda, ki skušata človeško srce za-se pridobiti? Popolno nasprotna morata biti, gotovo dajeta nasprotna povelja, eden čez vse priporoča čednost, drugi pa pregreho; eden zapoveduje pred vsem za nebeske reči skrbeti, drugi pa velevala, nezmerno se truditi za časne, minljive stvari. Zve-ličar sam ju imenuje: Bog pa mamon. Mamon pomeni to, kar bogastvo, posvetno dobro; in ker je hudi duh vojvoda tega sveta (Jan. 16.), tedaj sta tista dva gospoda, ki se trudita človeštvo za-se pridobiti: Bog pa hudič.

Pa ne samo nedeljski evangelij, temuč tudi današnji praznik ss. angeljev varuhov nas te resnice spominja. Ker nam je Bog po svojem edinorojenem Sinu zapovedal, *najpoprej božjega kraljesta in njegove pravice iskati* ter vse časne, pozemeljske zadeve njegovi pre-vidnosti prepustiti; nam je gotovo dovolj pomočkov preskrbel, da

moremo v njegovem kraljestvu časno in večno srečo doseči. Celó angeljem, svojim poslancem, je zapovedal, naj nam pomagajo bojevati se zoper slabo nagnenje in greh, zoper zalezovanje hudobnega duha in zoper zapeljevanje spačenega sveta, da bi tako srečno dospeli v njegovo kraljestvo. Kajti satan, vojvoda tega sveta, tudi ne neha razširjevati svojega kraljestva ter vedno pošilja svoje pomočnike neumrjočih duš loviti in pogubljat.

Ker nas tedaj nedeljski evangelij, kakor tudi današnji praznik, spominja teh dveh nasprotnih gospodov, njunih kraljestev in služabnikov, zato bo koristno, ako se danes na oboje ozremo. Vendar ostanemo samo pri razširjevalcih teh kraljestev, kolikor se to nas kristijanov tiče. In ako jaz danes z božjo pomočjo dokažem, da so a) zavrženi angelji naši največji sovražniki, b) dobri angelji pa naši največji prijatelji, potem ne bomo ni en trenutek več dvomili, katere nam je poslušati in ubogati, da dospemo v božje kraljestvo.

I. Dandanašnji nekateri ljudje več nočejo verovati, da so hudi duhovi. „Saj ni hudiča, saj ni pekla, s tem le duhovni strašijo“ — tako blekne semtertje kak puhloglavec. Ali kdor tako govori, tisti naravnost nasprotuje sv. pismu in hoče celo Jezusa samega na laž postaviti, ki pravi pri sv. Janezu (8, 44.): *Vi ste iz očeta hudiča; in hočete želje svojega očeta spolnovati. On je bil od začetka ubijavec in ni v resnici ostal, ker ni resnice v njem; kadar laž govori, iz lastnega govori, ker je lažnik in oče laži.* Že iz teh besed razvidimo, da je hudič osebno, duhovno bitje. Da, res ob Jezusovem času ni bilo ni enega izmed nasprotnikov, ki bi mu bil oporekal, da so hudobni duhovi; ker so ravno takrat večkrat videli, kako so hudobni duhovi ljudem zelo škodovali. Saj človeštvo res nima večjega sovražnika, kakor je hudobni duh. Ker so se bili nekateri angelji s svojim načelnikom luciferjem vzdignili zoper Boga, zato jih je on pahnil iz nebes ter tresčil v pekel. Ti zavrženi angelji pa, sami za vekomaj nesrečni, skušajo tudi ljudi v to nesrečo pripraviti in tako božje naklepe prekrizati, vsled katerih so ljudje odmenjeni enkrat njih prostore v nebesih napolniti. Sv. vera nas uči, da so ti zavrženi angelji naši največji sovražniki, ker nas vedno zalezujejo tako α) gledé časnega, β) kakor gledé večnega blagra.

α) Nepopisljivo sovraštvo in nevoščljivost vedno naganja hudobne duhove, kako bi človeku škodovali v časnih zadevah. Da mu ško-

dujejo na blagu, premoženji, zdravji in življenji, spričuje sv. pismo. — Naj to bolj potrjuje zgodba potrpežljivega Joba. Bil je to mož priprost in pravičen, ki se je Boga bal in hudega zdrževal. Imel je sedem sinov in tri hčere. Posestoval je neštevilno kamel, ovac, volov, oslic in veliko družine. Satan ga pa dolži, da le zavoljo bogastva Bogu služi. Zato Bog dopusti satanu, da Jobu škodo dela. Res pride Job ob vse svoje otroke in vse premoženje. Bog dovoli satanu, da Joba udari z najhujšimi turovi od podplatov do temena, da je poln gnjilobe sedel na gnojišči. (Job. 1. in 2.) Sedem mož, ki jih je dobila pobožna, deviška Sara, Raguelova hči, je hudi duh z imenom Asmodej umoril, kakor hitro so bili k njej prišli, ne iz čistih namenov, temuč gnani po meseni strasti. (Tob. 3, 8. in 6, 17.) Na mnogih krajih nam pripoveduje sv. pismo (Mat. 4, 24; 8, 16; Mark. 3, 15; Luk. 8, 33; Dj. ap. 8, 7.) o ljudeh, od hudiča obsedenih, ki so grozovitno trpeli in bili strašno mučeni od njih, kakor sv. Lukež (8) pripoveduje od obsedence v deželi Gadarenov (Gerasenov). Ravno iz tega jih je bil Jezus izgnal ter jih pustil, da so se v svinje spustili in se vsa čreda po strmem v jezero zagnala ter utonila. Da je pa bilo ravno ob Kristusovem času toliko obsedenih, izvira od tod, da tamkaj, kjer se kraljestvo božje najbolj razodeva, kraljestvo satanovo podvoji svoje napore, še dalje se obdržati. Tudi zgodovina uči, da se tamkaj, kjer se malikovalska ljudstva spreobračajo in h krščanski veri pristopajo, večkrat nahajajo obsedenci.

Zato piše papež Benedikt XIV. (de beatif. L. 4. c. 3.): *Nikakor ne smemo dvomiti nad močjo satanovo, da nam v časnih zadevah lahko škoduje; kajti vsa natorna moč, telesno na zunaj delovati, mu je tudi po njegovem padcu ostala.*

β) Posebno pa zavrženi angelji ljudem zanjke stavijo, da bi ne dosegli večnega blagra. To sv. pismo naravnost dokazuje. Satan sovraži človeka z nespravljivo jezo in iz tistih vzrokov, zavoljo katerih nas dobri angelji tako ljubijo. Sovražijo nas hudi duhovi, ker smo po podobi božji vstvarjeni, ker smo otroci božji, dediči nebeškega kraljestva. Peklenska zavid in nevoščljivost jih žge pri misli, da je človeku odmenjena nebeška blaženost. Zato vedno mislijo, kako bi nas v pogubo pahnili.

Hudič je po zatrjilu sv. pisma (Luk. 8, 12.), ki pride in ukrade seme božje besede iz mnogih src, da ne bodo verujoči zveličani. — Hudič gre okrog na dušni rop. *Hudič, vaš zoprnik, hodi kakor rjoveč lev okoli ter išče, koga bi požrl.* (I. Pet. 5, 8.) Hudič pahne dušo v pogubljenje. Tako v začetku prve stariše, ki so bili le zbog obljuje

Odrešenika še oteti: *Po nevoščljivosti hudičevi je smrt prišla na svet.* (Modr. 2, 24.) Tako je satan pogubil dušo Judeževo, kateri je po njegovem navdihnenji svojega Mojstra izdal. (Jan. 13, 27.) Tako je pogubil dušo Ananije in Safire, ju je kot oče laži zapeljal, da sta se lagala sv. Duhu. (Dj. ap. 5, 3.)

Vse to enoglasno potrjujejo cerkveni učeniki. Hudobni duhovi si vedno prizadevajo človeku zanetiti slabe misli, pregrešne želje, zmir podžigajo pogubljive strasti. Da tudi bogaboječim ne prizanašajo s svojim zalezovanjem in skušnjavami, vidimo iz tega, ker se je celo Kristusu skušnjavec v puščavi približal. (Mat. 4.) In če z vsó zvijačo in pretkanostjo nič ne premore, se včasih spremeni celó v angelja luči (II. Kor. 11, 14.), se posluži svetohlinstva, se z vabljivim glasom sladka, h kaki radosti bo pripomogel tistemu, ki se njegovemu vodstvu prepusti.

Sv. vera pa nas tudi v našo veliko tolažbo uči, da je satanova moč omejena, da nam le toliko škodovati more, kolikor mu Bog pripusti. V Jobovih bukvah se bere: *Glej vse, kar ima, je v tvoji roki, samo čezenj ne steguj svoje roke! Glej, v tvoji roki je, vendar ohrani njegovo življenje!* — Pa tudi volja človekova lahko nasprotuje hudiču; on mu ne more škodovati, ako njegovega zalezovanja ne posluša, ako se njegovim skušnjavam z božjo milostjo zoperstavlja. Zato pravi sv. Jakop (4, 7.): *Hudiču se zoperstavljajte in bo bežal od vas.*

Zatorej, krščanska duša, zaupaje na božjo pomoč bojuj se le srčno zoper vse napade hudega duha in nič ti ne bo mogel škodovati. Tem manj se je tebi, dragi kristijan bati, da ne bi zmagal, ker je že v sv. krstu in drugih zakramentih moč satanova zmanjšana in zdrobljena, in ker ti je Bog dal dobrega prijatelja v angelju varuhu, ki te nikdar ne zapusti.

II. Svojo visoko ceno in vrednost krščanska duša lahko še posebno občuduje, ako pomisli, da je skrb za njo in njeno varstvo izročeno svetim angeljem. Dobri, zvesti angelji se nam kažejo vedno najboljše prijatelje ter nam skazujejo neštevilno dobrot. Zavoljo razmere, v kateri z nami stojijo in zavoljo dobrot, katere nam skažejo, se imenujejo „angelji varuhi.“ Oni si posebno prizadevajo kraljestvo božje, svojega najvišjega Kralja in Gospoda, med nami vedno razširjati; kraljestvo teme, zmote, nejevere in pregrehe, z eno besedo kraljestvo satanovo zatreti. Dobri angelji si prizadevajo vedno v prijaznosti z Bogom ohraniti in tako časno in večno srečne storiti.

Kako pa to prijateljstvo do nas angelji varuhi razodevajo? Kako nam strežejo?

a) Prvo dobroto nam skazujejo s tem, da nam voljo božjo naznanjajo, ali nas nanjo spominjajo. Ne prikažejo se nam sicer, kakor sv. Jožefu in drugim, da bi nam povedali, kaj Bog od nas hoče; ali šepetajo nam nevidno v naši duši, kaj imamo po božji volji storiti ali opustiti. O gotovo si ti, dragi moj, že slišal taka navdihnenja sv. angelja varuha.

b) Angelji nam strežejo kot pravi prijatelji, ker dušne in telesne nevarnosti od nas odvrčajo. Saj beremo v psalmu (90, 11.): *Bog je svojim angeljem zapovedal zavljo tebe, da te naj varujejo na vseh tvojih potih.* Kako resnično je to, nas pač lepo uči zgodba mladega Tobije, Lota, treh babilonskih mladeničev, Judite, sv. Petra v ječi, Balaama itd.

Angelji sicer varujejo človeka v vsaki dōbi življenja, posebno pa v mladostni, ki je mnogim in večjim nevarnostim duše in telesa izpostavljena, in v kateri lahkomišljenost in kratkovidnost prevladujeta. Koliko otrok in mladih ljudi bi veliko škode trpelo, ako bi jim dobri angelji ne stali na strani ter nevarnosti od njih odvrnili! Med sto in sto otroci bi komaj nekateri pri življenji ostali in med mladimi ljudmi le posamezni nedolžnost ohranili!

c) Dobri angelji se nam skažejo prave prijatelje s tem, da nam v skušnjavah na strani stojé ter nas pred privoljenjem obvarujejo. Kraljevi pevec pravi: *Angelj Gospodov se bo vtaboril krog tistih, ki se ga bojé in jih bo rešil.* (Ps. 33, 8) *Kajti naša slabost,* pravi sv. Hilarij, *bi se veliki in tolikošni skušnjavi hudobnih angeljev komaj mogla ustaviti, ako bi nas dobri angelji ne varovali.* Gotovo si tudi ti, dragi moj, ob uri skušnjave že večkrat pomoč in varstvo svetega angelja skusil in potem hvaležno spoznal, rekoč: „Hvala Bogu, moj angelj me je greha obvaroval!“

č) Kot pravi prijatelji nas dobri angelji k čednosti spodbujajo, nam v dvomih svetujejo in nas v zopernostih tolažijo. Zato je Bog zapovedal Izraelcem, naj angelja, katerega jim bo poslal, zvesto poslušajo, kakor list današnjega praznika pové: *Spoštuj ga, in poslušaj njegov glas!* (II. Moz. 23, 21.) *Vrni se k svoji gospodovalki in ponižaj se pod njeno roko* — rekel je angelj Sarini dekli Agari ter jo tako opomnil na njeno dolžnost. (I. Moz. 16, 9.) Rafael je mladega Tobija podučil, kako naj v strahu božjem stopi v zakon, kako naj s svojimi stariši časti in hvali Boga.

(Tob. 6. in 12.) Angelj je v britkosti na Oljski gori Zveličarja potolažil ter mu grenki kelih trpljenja posladil.

d) Posebno skrbne prijatelje se nam kažejo dobri angelji, če smo v greh zabredli, da nas k spokornosti nagnejo. Ti blagi duhovi silno žalujejo, če je človek grešil; pa se tudi nepopisljivo veselé, če grešnik zapusti hudobijo ter se v resnični pokori vrne k Bogu. (Luk. 15, 10.) Zato si na vso moč prizadevajo grešnika na pravo pot pripravljati.

Neko devetnajstletno dekle je bilo padlo zapeljiveu v roke. Komaj je greh storjen, čuti po vsem telesu kakor bi bila z verigami zvezana in v srcu se jej je zdelo, kakor bi jej kdo neprenehoma klical: „Delaj pokoro, sicer boš pogubljena!“ Reva je pač po pravici mislila, da angelj varuh tako dela; opravila je skesano spoved in je do 63. leta spokorno živela. Krščanska duša, ali nisi tudi ti po svojem grešnem padcu enako od angelja opominjana?

e) Sveti angelji se kažejo naše prave prijatelje s tem, da naše molitve in dobra dela pred Boga nosijo in nas s svojimi priprošnjami podpirajo. *Kadar si s solzami molil in si mrtve pokopaval, in si svoje kosilo popuščal, in si mrtve po dnevi v svoji hiši skrival, po noči pa pokopal, sem jaz tvojo molitev pred Gospoda nosil.* (Tob. 12, 13.)

In v skrivnem Razodenji (8, 4.) se bere: *Dim kadila se je kviško valil s molitvami svetnikov iz rok angeljev pred Boga.*

Skrbi torej, kristijan moj, da bodo tvoje molitve in tvoja dobra dela vselej tako opravljena, da jih bo tvoj sveti angelj pred Boga mogel nesti ter v bukve življenja zapisati. Saj veš, da vse, kar ni v milosti božji storjeno, nima cene za večno življenje in tega se angelj ne upa pred Gospoda prinesiti.

f) Najboljše in najzvestejše prijatelje se nam dobri angelji skažejo ob smrti, ko varujejo dušo ter jo peljejo v večno blaženost. Ako nam že v življenji toliko dobrot skazujejo, nas gotovo v največji nevarnosti, ob selitvi v večnost, ne bodo zapustili. Zato piše sv. Pavel (Hebr. 1, 14.): *Niso-li vsi služabni duhovi poslani v službo tem, ki bodo zveličanje dedovali?* In Zveličar sam pravi o ubogem Lazarji, da so angelji njegovo dušo, ko se je od telesa ločila, nesli v Abrahamovo naročje. (Luk. 16, 22.)

Glej, dragi kristijan! kako dobrotljiv je Bog do tebe, da je celó svojim angeljem zapovedal, naj te varujejo v življenji in ob smrti.

Upam, da ste se prepričali, da človek nima večjega sovražnika, kakor je hudobni duh; pa tudi ne večjega prijatelja, kakor je angelj

varuh. *Nihče pa*, pravi Jezus v današnjem evangeliju, *ne more dvema gospodoma služiti; ali bo namreč enega sovražil in enega ljubil; ali se bo enega držal in enega zaničeval*. Po tem, kar ste danes slišali o zavrženih pa dobrih angeljih, kakor o zvestih služabnikih svojih najvišjih gospodov, Boga in satana, kot o gorečih razširjevalcih božjega pa satanovega kraljestva — vam pač ne bo težko odločiti se, v katero službo da bote stopili. Svojega sovražnika, morileca od začetka, hudobnega duha, ki nam toliko škode prizadeva, bomo črtili ter se vedno z orožjem molitve, vere, zatajevanja . . . zoper njegovo zalezovanje bojevali. Svojega najboljšega prijatelja, angelja varuha, pa bomo presrečno ljubili ter ga zvesto ubogali, da bomo z njim vred natanjko spolnovali voljo božjo, njegovo čast pomnoževali in enkrat tudi gledali obličje Očeta nebeškega. Amen. Ant. Žlogar.

2. Previdnost božja.

Poglejte tičice neba, da ne sejejo, ne žanjejo in ne zbirajo v žitnice: in vaš Oče nebeški jih živi. Ali niste vi veliko več, ko one? Mat. 6, 26.

A. 1. Novine nam od vseh krajev poročajo različne reči. Tam imajo obilno dežja; tu je suša pokončala pridelke; ondi je toča pobila; ondi je veliko ubožstvo; prikazala se je rja . . . da ljudje tožujejo: Kaj bo!

2. Temu stanu je primeren današnji sv. evangelij, kakor tolažilo za obupno človeško srce, ker nam kaže, kako lepo da nebeški Oče skrbi za vse svoje stvari, torej tudi nas zapustil ne bo, če mu le zvesto služimo. Jezus pravi: Mat. 6, 24 — 33.

3. Tudi mi smo boječi . . . Kaj bomo jedli, pili, s čem se oblačili . . . pa Jezus nam pravi: *Poglejte tičice neba . . .* (ut supra.) Bog bo tudi nas oskrbel . . . To božjo skrb za vse stvari imenujemo: previdnost božjo. Da bi nikdar ne tožili zoper Boga, hočemo danes premisliti: **P r e v i d n o s t b o ž j o**.

B. Previdnost je vsako modro ravnanje, ki gleda na bodoče reči in čase. Previden dijak gleda na konec leta . . . družinče na stare dni . . . gospodinja na poletno delo . . . gospodar na vse . . . Še nekaj imeli so pagani prislovico: „Karkoli storiš, previdno ravnaj in gledaj na konec.“ — Bili so jako previdni ljudje na svetu . . .

čudežno skrbni gospodarji . . . poglavarji . . . pa božja previdnost presega vse.

1. Bog je naš dobri Oče. Za Izraelce je bil posebno skrbljiv. Zato Jezus pravi: *Eden je dober, Bog.* (Mat. 19, 17.) Sveta cerkev moli: *Božje dobrotljivosti zaklad je neskončen.* Zato pa katekizem o našem Bogu pravi: Bog je neskončno dobrotljiv, skrbi po očetovsko za vse svoje stvari: vse dobro imamo od njega.

2. Ta dobri Oče gleda na vse svoje stvari. Na travico . . . (liljo polja) na živali: vrablja preživi (Ps. 144, 15.), posebno skrbljiv je za človeka: — Izraelcem: mana . . . Za pobožne: Elija v Šarepti pri vdovi . . . vodo v potoku . . . Anton v puščavi . . . Za zveličanje: Ignacij . . . bolen . . . Zato Jezus: *Poglejte tičice neba . . .* (ut supra). In zopet: *Da ste otroci svojemu Očeta, ki je v nebesih, kateri daje svoje solnce vshajati nad dobre in hudobne in dá dežiti nad pravične in krivične.* Tako previden je Bog! Zato opominja sv. apostol Peter: *Vso svojo skrb nanj zvrnite, ker njemu je skrb za vas.* (I. Pet. 5, 7.)

3. Previdnost božjo za človeka nam spričuje sijajno današnji god: Angeljev varuhov. Skrbna mati sama lepo pazi na svoje dete, pa mu še varuško, pestrno oskrbi . . . Tako tudi Bog Oče sam za nas skrbi, pa nam je še varuhe pridružil . . . nas vodijo . . . varujejo . . . dramijo . . . opominjajo . . . peljajo v nebeško domovino: (Lectio festi: Exod. 23, 20 — 23.)

Četrtek je bil god sv. Avguščina . . . angelj ga je izbudil iz greha . . . spreobrnil se je . . . mašnik . . . škof . . . svetnik . . . Previdnost božja!!

C. Toliko za danes o previdnosti božji. O kristijan! ne bodi nikdar maloveren ali obupen. Naš skrbljivi nebeški Oče gleda vedno na nas . . . na vse stvari: *Poglejte tičice neba,* govori Jezus, *da ne sejejo . . .* V žalosti povzdiguje svoje solzne oči proti nebesom, v nadlogi obračajmo svoje zbegano sree zaupno k nebeškemu Očetu! Išči mo najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo nam bo dodano! Oj vi ljubljene angelji varuhi! skrbite, prosite za nas, pripeljite nas srečno k nebeškemu Očetu, k milemu Jezusu — v presrečno deželo večnega veselja. Amen. Simon Gaberc.

Homiletična zrna.

Podobe in primere v Gospodovih govorih.

4. Apostoljski poklic.

Vi ste sol zemlje; ako se pa sol spridi (ako postane sol neslana) s čem se bo solila? Ni za družega več, kakor da se ven vrže in jo ljudje poteptajo. Vi ste luč sveta. Mesto se ne more skriti, katero na gori stoji. Tudi ne prižigajo luči, da bi jo pod mernik stavili, ampak na svečnik, da sveti vsem, kateri so v hiši. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časté vašega Očeta, kateri je v nebesih. (Mat. 5, 13—16; Mark. 9, 49.)

V tej primeri se prav jasno vidi, koliko premore v govoru dobra in spretno ubrana pripodoba. V dolgi razpravi bi Gospod ne bil mogel toliko in tako temeljito povedati, kakor je v teh treh kratkih primerah, katere veljajo v prvi vrsti vsem duhovnom, potlej pa tudi starišem in predstojnikom.

a) Najprej se tu naklada aposteljnomo in njihovim naslednikom trojna dolžnost, ki jo morajo spolnovati v prid drugim, za celi svet: srea ljudi očiščevati in boljšati (sol zemlje); otemneli um z božjimi nauki razsvetljevati (luč sveta) in verne k popolnosti napeljevati (mesto na gori).

Sol dela jedila slastna in prijetna ter jih varuje gnjilobe in sprijenosti. Enako naj duhovni po svoji mašniški oblasti in moči grešne ljudi k čednosti in svetosti navajajo, da bodo Bogu prijetni, in naj jih varujejo pred gnjilobo greha in hudobije. — Sol je trpka, sama neprijetna za vživanje; tudi prenovljenje srea ni lahka reč, in nebeško kraljestvo silo trpi. Duhovni morajo vso pravico zahtevati, naj si bo komu še tako neprijetno; „sladki“ učeniki niso še nikdar bili slavni spreobračevalci sveta. — Sol ima tudi to lastnost, da se hitro širi in prevzame vso jed, v katero se dene; enako morajo Kristusovi namestniki z njegovim naukom in njegovimi milostmi prenoviti in zboljšati vsega človeka, prenarediti njegove misli, želje, besede, vse vedenje. In to ravno se pravi srea prenoviti, ker je srce takorekoč ognjišče vsemu življenju.

V podobi luči pa opisuje Zveličar učeniško dolžnost aposteljnov: povsod morajo temo greha in nevere preganjati z lučjo njegovih nauk. Luč jim je Gospod sam prižgal, ker jih je tri leta učil in potlej jim še sv. Duha poslal; njihova dolžnost je le, da te luči ne prikrivajo drugim, marveč srčno kažejo vsem ljudem, junasko oznanovaje resnice svete vere, naj bo komu všeč ali ne.

Četudi ne naravnost, vendar po pomenu se lahko razlaga, da mesto na hribu pomeni krščansko popolnost, do katere morajo duhovni voditi svoje ovčice. Kajti če so sami na višavi čednosti in svetosti, morajo tudi verne za seboj vabiti. Ob enem je pa spet s tem povedano, da apostoljsko delo ni lahko, treba voditi ljudi po ozkih in strmih potih do zaželene višave.

S tem, da Jezus tako odločno govori: *Vi ste sol zemlje*, — *vi ste luč sveta*, je pa tudi naznanjeno, kolikega pomena je duhovski stan za srečo vseh narodov: brez duhovnov bilo bi povsod tema — svet bi bil brez luči; brez duhovnov vladala bi povsod zlobnost in sprijenost, — gnjiloba brez soli.

b) Posebej pa je hotel Jezus v tej trojni primeri prav živo poudčiti aposteljne in njih naslednike, kakšni morajo sami biti, da bode njih apostoljsko delo imelo zaželeni vspeh in da bodo sami zveličani.

Ko bi se sol spridila, nima nikakoršne moči več; a tudi sama se ne dá več popraviti, — rekli bi: za sol je ni soli! Ko bi torej apostoljski možje sami zgubili duha resnice in pobožnosti ter se pogreznili v zmote in pregrehe, bi ne bili le za svet brez koristi in časti, marveč tudi sami skoro nepopoljšljivi in v največji nevarnosti večne pogube.

Duhovni se morajo ob tistem ognju, ki ga je Jezus iz nebes na svet prinesel in zanetil, sami tako razsvetliti in razgreti, da bodo ne le po svojih naukih, marveč tudi po svojih delih svitla luč, ki sveti vsem na okrog. Tako brez graje mora biti njih značaj in njih vedenje, da se jim ni treba od nikogar bati očitjanja, da si upajo z dobro vestjo vsakemu pred oči stopiti: kakor je mesto na hribu izpostavljeno na ogled od blizo in daleč vsem na okrog.

Jako lepo je v tej trojni podobi tudi opisana gorečnost pravega duhovnika: popolnem se mora svojemu vzvišenemu poklicu posvetiti, takorekoč žrtvovati se za svojo veličastno nalogo. Sol se stopi — ukonča, da zboljša jedila; luč tudi le tako gori, da takorekoč samo sebe ukončuje: tako mora apostelj Kristusov vse svoje dušne in telesne moči posvetiti svojemu poklicu — živeti in, če treba, tudi umreti zanj. In sicer stanovitno tako dolgo, dokler ne dospè do višave nebeškega Jeruzalema.

5. Ribič ljudi.

Ko je Jezus hodil ob galilejskem jezeru, je videl Simona in Andreja, njegovega brata, metati mreže v morje, bila sta namreč ribiča. In jima je rekel: Hodita za menoj in bom storil, da bosta ribiča ljudi. (Mark. 1, 16. 17.) Posebej pa je še Jezus rekel svetemu Petru, ki je bil ves zavzet zaradi čudežnega ribjega lova: *Ne boj se, sedaj boš ribe lovil.* (Luk. 5, 10.)

Prilika o ribji mreži, ki smo jo pojasnili že v prvem letniku str. 373. ima pred vsem namen pokazati, da bodo v sv. katoliški cerkvi do sodnega dné dvoje vrste ljudje: dobri in hudobni, kakor se v mrežo vjamejo dobre in slabe ribe. V tej primeri pa se Zveličar bolj ozira na delovanje apostoljskega poklica: kakor se ribiči trudijo, če hočejo kaj vjeti, enako se morajo aposteljni in njihovi nasledniki truditi; ribičem je trud poplačan s tem, če veliko rib nalovijo, mašniki sv. katoliške cerkve so oveseljeni, ako so veliko ljudi privabili k Jezusu.

Ta primera nam pa pokaže še le tedaj svoj veličastni pomen, ako pomislimo, da jo je Jezus izrekel ob koncu one čudežne dogodbe, ko so učenci vso noč brezvspešno ribe lovili, zjutraj pa na Jezusovo povelje toliko rib zajeli, da so se mreže trgale in da sta se čolna topila. Morje je svet; ribe so na svetu živeči ljudje; ribiški čolnič je sv. cerkev; krmilar je sv. Peter (oziroma njegov naslednik); on vodi barko in nastavlja mreže s pomočjo svojih tovarišev oznanjuje nauke Jezusa Kristusa in vsprejemaje v sv. cerkev one, kateri verujejo in se dajo krstiti. Nevarno in trudapolno je to apostolsko delo, in brez Kristusove pomoči bilo bi nemogoče ali vsaj nevspešno, z božjo pomočjo pa je lov veličasten, kakor ga nam opisuje osemnajststoletna zgodovina sv. cerkve. Obojno je bilo milost božja: da je Peter zopet svoje mreže nastavil in da je ravno tje veliko rib prišlo. Tako je tudi v apostolskem delovanju: Bog sam podpira mašnike s svojo obilno milostjo, da morejo prav nastavljati in vabiti v mreže (prisiliti se tu nič ne dá); podpirati pa mora tudi ljudi in jim srca nagibati, da se bližajo in se dajo vjeti v mreže njegovih namestnikov. To naj nas duhovne vedno ohrani v ponižnosti, ker z lastno spretnostjo in učenostjo ne opravimo nič, ako nam Bog sam ribic ne pripravi. In naj bi se kdo tudi mogel ponášati z izredno učenostjo in pastirsko spretnostjo, naj ne pozabi: ribič je le ribič!

Pogled na slovstvo.

1. *Falsche Ideen der modernen Gesellschaft im Lichte der Wahrheit.*
Ein neuer Beitrag zum Komödiantenthum unserer Zeit von Dr. G. E. Haas. Graz. Verlag von Ulrich Mosers Buchhandlung (A. Meyerhoff). 1890. 8°. Str. 210. Cena 1 gld. — »Živimo v svetu videza, zaradi katerega je težko, ako ne nemogoče, priti do bistva stvari, ki se skriva za videzom. Le tam je resnica, kjer se vjema zunanji videz s pravim bistvom. Vsigdar so imeli ljudje za vzvišeno nalogo, iskati resnico. Ti listi so namenjeni, da se za to prizadevajo — ne rečemo, da bi to nalogo že izvršili.« (Predgovor.) Pač res vzvišena naloga in krasno delo, tem krasnejše, čim potrebnejše! Le preresnično je, da živimo v samem videzu. Zlasti javno življenje se zavija čim dalje bolj v cele oblake videza. Oni, katerim ugaja in donša dobiček, ko delajo v temoti in neopažani, oni stavijo nevednemu občinstvu sedaj to, sedaj ono pred oči, kar se jim zdi ugodnejše, a sami uravnavaajo vse tako, da nimajo le gmotne koristi, ampak tudi slavo za svoje počenjanje. Tako delajo liberalni listi. Zato je res potrebno, da se odpró občinstvu oči in da spozná, kaj je videz, kaj je resnica. Mnogim čitateljem iz »Correspondenz-Blatt«-a dobro znani pisatelj odkriva tukaj z vso bistrumnostjo ta nesrečni videz in razganja megle, ki zakrivajo resnico. Šola in šolstvo, politika, nazori, človeško vedenje, krepsti in slabosti, človekoljubje in krščanska ljubezen, osrečevalci narodov in veliki možje, zgodovina, uboštvo, društveno življenje, »lepe ženske in lepi možje«, slavni izreki, pregovori itd. . . . te besede naznanjajo vsaj nekoliko bogastvo te knjige. Pisatelj ne piše, kakor bi olja vlival, njegova pisava je krepka pa »sveža«, kakor sever, ki razganja oblake, zanimiva in lahka, da

kar hitis ž njim od zmote do zmote, od napake do napake. Rečem na kratko: taka knjiga je dobrotnica človeštvu, ako jo le hoče rabiti. Da čitatelj spozna duha in pisavo te knjige, podajamo iz nje kratek odlomek.

Dobrodelnost imenujemo delovanje, katero naj druge ljudi osrečuje, delovanje, katero ima edino ta namen, da ž njim pomagamo bližnjemu.

Leta 188. smo brali v nekem listu: »V A . . . je umrl znani veleobrtnik D. Z., pravi dobrotnik okolici, v kateri je živel. Brez števila ljudij je pri njem služilo kruh; pa, ne zadovoljen s tem, dal je z velikimi stroški sezidati cesto, katera je zelo olajšavala dovažanje lesa iz bližnjih gozdov. Vsi prebivalci se hvaležno spominjajo g. D. Z.«

Resnično je le to, da je potreboval D. Z. delavcev v tovarni; čim več dela je imel, tem bolj je moral njih število povikšati. D. Z. je tudi res sezidal dobro cesto, saj je je potreboval, da si je pripravneje in laže dovažal les. Kje bi bila v tem slučaju kaka dobrodelnost tovarnarja D. Z., to nam je neumljivo. Če bi bil mogel D. Z. opravljati svojo obrt brez človeške pomoči, bil bi to gotovo storil; tega pa ni mogel in je bil zato vesel, da je dobil potrebnih ljudi . . . (Str. 78, 79.) — Svet je poln nedoslednosti, pravih dobrotnikov ne spoznava, dozdevne pa časti kot malike.

Pa tudi laringoskop (grlogled) dr. Plačan in velik poznavatelj želoččnih in črevesnih boleznij, dr. Prejemnik sta dobrotnika človeštva. Seveda moraš njune dobrote stokrat preplačati, pa, pomeni li to kaj? Kaj še! Kdor se jima dá zdraviti, ne plačuje več, kakor vsak bolnik, ki je v nadlego bolnišnici, in na vrh ima še čast, da ga zdravi velik zdravnik. Recimo, da ne plača zdravniku ničesar. Le bogatina, ki se sili k slavnemu možu, tega navije in po pravici, saj tak mož hoče tako živeti, kakor je vreden po znanostih in zmožnostih svojih.

Odpustite! Tega nismo vedeli in smo, seveda v zmoti, mislili, da so vsi Plačani in Prejemniki od države plačevani profesorji in bolnišniški zdravniki, ki izpolnjujejo kot predstojniki klinike pač svojo dolžnost, a s tem še ne skazujejo nikakih dobrot. Enako mi, tihi ljudje, ki ne poznamo sveta, nismo vedeli tudi tega, da se zunaj klinike obračajo le premožni ljudje za zdravniško pomoč na ta dva prava potomca Asklepija in Mohaona.

Gosp. dr. Plačan ne zahteva več kot petnajst goldinarjev za svoj orakelski izjav, in dr. Prejemnik za prvi svoj svet deset, za vsak drugi celo le pet goldinarjev. More li biti dobrotnik človeštva še ponižnejši? (Str. 80, 81.; str. 82.)

Ali torej res ni nikakoršnih dobrotnikov človeštva? — O da! Vedno so bili, tudi sedaj so, a nikdo jih neče priznati. To je tako čuden svet, ta svet, v katerem živimo, svet poln predsodkov, jako neobčuten za pravo lepoto, svet, katerega steklene oči so polne slepih mest, ki ne morejo sprejemati nikake svetlobe. — Ali je to naša krivda, da so oni veliki dobrotniki človeštva, katere poznamo, udje katoliške cerkve in duhovskega stanu, in da ni med njimi niti enega uda onega tako zvanega inteligentnega stanu?

Pater Damijan na Molokaju, njegovi spremljevalci in sodelavci, pobožne sestre na bližnjem otoku so za nas neovrgljivi, glasni dokazi, da hodijo še vedno božji angelji po zemlji, da še ni ugasnila moč žrtvovanja samega sebe. Žarek mile svetlobe prodira temoto našega časa in napolnjuje potrto srce z novo tolažbo in z nebeško nado . . .

Pobožni duhovnik pozna žalostno osodo, kateri se izroča, ako stopi na ta otok, vé, da ga čaka tam počasno hiranje in zgodnja smrt. A na tem otoku

prehivajo najnesrečnejši ljudje. To je otok gobovih, ljudij, ki so izobčeni iz človeške družčine, na veke pregnani, pred katerimi vse skrbno beži, katerih se bolj izogibajo kot kuge. Kje je tolažnik, ki naj bi jim okrepčal duše in jim dal moči za prenašanje strašnih muk? — O, saj stoji pred vašimi vrati, vi ubožčki, Bog vas ni pozabil, vzbudil vam je pogumno srce in to srce samo k vam prihaja. Nikdo ni zapovedal služabniku božjemu, da naj gre v Molokaj in se tam posveti trpljenju, nikdo, da naj tam segnije v živem telesu. Šel je, ker ga je gnalo usmiljenje, krščanska ljubezen in njegovo srce. (Str. 87, 88.)

2. Kirchliche Vorschriften und österreichische Gesetze und Verordnungen in Eheangelegenheiten. Für den Amts-Gebrauch des Clerus zusammengestellt von Anton Griessl, Domherr. — Graz. Verlag von Ulrich Mosers Buchhandlung (J. Meyerhoff). 1890. 8°. Str. 219. Cena 90 kr. V platno vezana 1 gld. 20 kr. — Gospod sestavljatelj je znan kot zbiratelj raznovrstnih pravnih določil za duhovniško rabo. Ta zbirka, ki smo jo tu navedli, podaja razna določila in sicer cerkvena kakor državna o zakonskih zadevah. Pač se nahajajo taka določila tu pa tam v pravoslovnih ali pastirstvenih knjigah, toda prav mnogokrat si želi župnik, da bi imel prvotni tekst zakonov v roki. A težko jih je dobiti. Naša zbirka obsega ta obsežnejša določila (manjših ne omenjamo) o zakonskih zadevah: I. Navod za duhovska sodišča v zakonskih stvareh. II. Praktični pouk duhovščini za zunanje pastirsko poslovanje v zakonskih zadevah (Št. Ipolitski z dné 4. julija 1866, sekovski z dné 23. julija 1868.) III. Instrukcija nasproti novi zakonski postavi (sekovska z dné 25. junija 1868). — VI. Drugo poglavje občnega državlanskega zakonika. O zakonskem pravu § 44 — 114. VII. Postava z dné 25. maja 1868 o medverskih razmerah itd. IX. Postava z dné 15. maja 1868, s katero se zopet uvaja v veljavo drugo poglavje občen. drž. zakonika itd. XX. Najvišja odločba z dné 26. junija 1887 o vojaških osebah gledé na matrike civilne duhovščine. XXI. Ukazi o zakonih inozemcev v Avstriji itd. Zbirka obsega 27 oddelkov in ima ob koncu abecedno kazalo, vsled česar je jako rabljiva. Porabljivost podpirajo tudi kratke opazke ob robu, iz katerih se hitro dobi pregled tvarine. Za učenje kakor tudi za iskanje bode ta knjiga dobro služila.

3. Das praktische Brautexamen. Ein Beitrag zum Unterrichte für Brautleute von Johannes Försch, Pfarrer zu Bütthard (Diocese Würzburg). Mit bischöflicher Approbation. Dritte Auflage. Würzburg. Druck u. Verlag von J. X. Bucher 1887. 12°. Str. 227. Cena 72 kr. — To sicer že starejšo knjigo naznačujemo in priporočamo, ker je malo takih del, ki bi bila spisana tako praktično, tako vsposodbudno in zanimivo, kakor je ta-le. Čitatelj naj si ne misli, da je v knjigi samo kratek pouk, kakor bi ga mogel podati ženinu in nevesti v dobri uri, marveč tu je ves nauk, katerega potrebujeta ženin in nevesta za svoj bodoči stan. N. pr. o svetosti zakona, o dolžnostih zakona, (ljubezen, mir, medsebojno podpiranje, zvestoba, čistost, krščansko življenje, vzgoja, skrb za domače.) pripravljajanje za zakon, praznovanje ženitbe. Prav dobro so izbrani tudi nekateri vzgledi. Ako bi tudi ne mogel duhovni pastir vsega tega nauka porabiti za izpraševanje pred oklici, utegne ga porabiti za krščanski nauk ali za vsakoletno velikonočno izpraševanje. (Prim. Zupančič, Duh. Past. str. 732.) Dr. Fr. L.